

ЗАКОН

О ПЛОВИДБИ И ЛУКАМА НА УНУТРАШЊИМ ВОДАМА

Део први

І. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет уређења

Члан 1.

Овим законом уређују се услови и начин за безбедну пловидбу на унутрашњим водама Републике Србије, водни путеви и пловидба, пловила и њихова способност за пловидбу, посада, трагање и спасавање, луке и пристаништа, надзор и друга питања која се односе на пловидбу на унутрашњим водама.

Примена закона

Члан 2.

Одредбе овог закона примењују се на међународним, међудржавним и државним водним путевима Републике Србије, као и на другим унутрашњим водама.

Одредбе овог закона примењују се и на ратна пловила, када је то овим законом прописано.

Члан 3.

На односе који нису уређени овим законом и другим прописима који су донети на основу овог закона, примењују се обичаји у унутрашњој пловидби.

Значење појмова

Члан 4.

Поједини изрази употребљени у овом закону имају следеће значење:

- 1) *боксажа* је врста лучке услуге којом се обавља маневрисање пловилима у луци;
- 2) *бочни састав* је састав пловила која су чврсто повезана бок уз бок, осим чамаца, од којих ниједно није постављено испред пловила које покреће састав;
- 3) *брод* је брод унутрашње пловидбе и речно-морски брод, осим ратног брода;
- 4) *брод без сопственог погона* је брод који нема сопствени машински уређај за погон, као и брод чији се машински уређај користи за премештање у луци или местима укрцавања или искрцавања, или да би се повећале његове маневарске способности за време потискивања или тегљења;
- 5) *брод велике брзине* је брод са сопственим погоном који може да постигне брзину преко 40 km/h у односу на воду;
- 6) *брод са сопственим погоном* је брод који има сопствени машински уређај за погон;

7) *брод у градњи* је брод од момента полагања кобилице или сличног поступка градње до момента уписа у уписник бродова;

8) *брод унутрашње пловидбе* је брод регистрован за пловидбу на унутрашњим водама, чија дужина трупа износи најмање 20 m или чији је производ дужине, ширине и максималног газа једнак запремини од најмање 100 m³, као и тегљач и потискивач, без обзира на њихову дужину и запремину;

9) *бродар* је власник пловила, купац или менаџер који је као држалац пловила, носилац пловидбене одговорности;

10) *ватрогасно спасилачко пловило* је пловило регистровано и опремљено за гашење пожара и остале техничко-технолошке интервенције и спасилачке активности на води;

11) *власник пловила* је физичко или правно лице које је као власник уписано у један од уписника;

12) *водни пут* је део унутрашњих вода на коме се обавља пловидба, категорисан и отворен за пловидбу;

13) *глисер* је врста чамца који помоћу сопственог погонског уређаја глисира по површини воде;

14) *домаће пловило* је пловило које има српску државну припадност и које је уписано у један од домаћих уписника;

15) *државни водни пут* је водни пут на коме важи државни режим пловидбе на коме је без посебног одобрења дозвољена пловидба само пловилима под заставом Републике Србије;

16) *електронске пловидбене карте* су базе података, стандардизоване у погледу садржине, структуре и формата, које се дају на употребу путем Inland ECDIS опреме;

17) *зимовник* је изграђени или природни водни простор на водном путу који је уређен и оспособљен тако да представља сигурно склониште за пловила од оштећења ледом, високог водостаја или осталих временских непогода;

18) *Inland ECDIS* је електронски приказ пловидбених карата и информациони систем за унутрашњу пловидбу који приказује одабране информације из Система електронских пловидбених карата за унутрашњу пловидбу (Inland SENC), и по избору информације прикупљене другим пловидбеним сензорима;

19) *јавно пловило* је пловило које употребљава државни орган, а које није ратно пловило и које служи искључиво у непривредне сврхе;

20) *јахта* је пловило које служи за рекреацију, спорт и разоноду, које може да се користи за личне потребе или за привредну делатност;

21) *ледоломац* је брод регистрован и опремљен за разбијање леда;

22) *лука* је водни и са водом непосредно повезани копнени простор са објектима намењеним за пристајање, сидрење и заштиту пловила, као и укрцавање и искрцавање путника и робе у којој се обављају делатности које су с робом или пловилом у непосредној економској, саобраћајној или технолошкој вези;

23) *лучка акваторија* је део водног пута у саставу лучког подручја, по природи простор непосредно везан уз обалу, издвојена сидришта и слично;

24) *лучке услуге* су услуге комерцијалне природе које се обављају у лукама, односно пристаништима уз накнаду према лучким тарифама;

- 25) *лучки корисник* је лице које користи једну или више лучких услуга;
- 26) *лучки оператер* је физичко или правно лице које обавља једну или више лучких делатности;
- 27) *лучко подручје* је подручје луке или пристаништа које се користи за обављање лучке делатности, којим управља Агенција за управљање лукама и на којем важи посебан режим контроле доласка и одласка пловила, као и уласка и изласка возила и лица;
- 28) *марина* је пристаниште за посебне намене на водном путу намењено за прихват, чување и опрему пловила која служе за рекреацију, спорт и разоноду;
- 29) *међудржавни водни пут* је водни пут на коме важи међудржавни режим пловидбе на коме је дозвољена пловидба пловила под заставом Републике Србије и граничне државе на том водном путу;
- 30) *међународни водни пут* је водни пут на коме важи међународни режим пловидбе на коме је дозвољена пловидба пловилима свих застава;
- 31) *премор* је стање члана посаде настало као резултат недостатка одмора или болести и огледа се у одступању од нормалног понашања и брзине реаговања;
- 32) *пловеће тело* је сплав или друга конструкција, објекат или спојена структура способна за пловидбу, која није брод, технички пловни објекат, чамац или плутајући објекат;
- 33) *пловидбена незгода* је ванредни догађај на унутрашњим водама настао у пловидби или искоришћавању пловила, водног пута или објекта на њему при којем је дошло до људских жртава или телесних повреда, материјалне штете или загађивања животне средине;
- 34) *пловни пут* је део водног пута прописане дубине, ширине и других техничких карактеристика, који је уређен, обележен и безбедан за пловидбу;
- 35) *пловило* је брод, технички пловни објекат, јахта, чамац, пловеће тело, плутајући објекат, пловило које обавља риболов и други објекат који је оспособљен за пловидбу и који учествује у пловидби;
- 36) *пловило Европске уније* је пловило које има државну припадност једне од држава чланица Европске уније и намену према прописима државе у којој је регистровано;
- 37) *пловило које обавља риболов* је пловило које је намењено за риболов уз помоћ мреже, узица, рибарске коче или других риболовних справа које ограничавају способност маневрисања, осим пловила које је намењено за риболов вучењем удице или другим риболовним справама које не ограничавају способност маневрисања;
- 38) *плутајући објекат* је пловило без сопственог погона које по правилу није предвиђено за премештање нити за обављање посебних радова на унутрашњим водама (купатило, хангар, воденица, рибарска тиквара, кућа за одмор, понтон, понтонски мост, стамбена лађа, угоститељски објекат, сплав кућица, плутајућа радионица и слично);
- 39) *постојећи брод* је брод који није у градњи;
- 40) *потискивани састав* је чврсто повезани састав пловила, осим чамаца, од којих је најмање један постављен испред потискивача;

41) *потисница* је теретни брод без сопственог погона и без сопственог кормиларског уређаја;

42) *потисница поморског брода* је потисница конструисана да се носи на поморским бродовима и да плови на водним путевима;

43) *признато класификационо друштво* је класификационо друштво које је признато у складу са посебним прописом;

44) *пријемна станица* је пловило или постројење на копну одређено од стране надлежног органа за пријем штетних предмета или материја које настају на пловилу;

45) *пристаниште* је водни и са водом непосредно повезани копнени простор са објектима намењеним за пристајање, сидрење и заштиту пловила, као и укрцавање и искрцавање путника и робе;

46) *путник* је свако лице на пловилу, осим деце млађе од једне године, лица запослених на пловилу у било ком својству и чланова њихове породице;

47) *путнички брод* је брод регистрован за превоз више од 12 путника;

48) *распрема* је привремено повлачење брода, односно техничког пловног објекта из употребе и њихов смештај на одређеном делу водног пута;

49) *ратно пловило* је пловило које је под командом оружаних снага, а чија је посада војна;

50) *Речни информациони сервиси (RIS)* су усаглашене информационе услуге намењене као подршка управљању пловидбом на водним путевима укључујући, ако је то оправдано, везу са другим видовима саобраћаја;

51) *речно-морски брод* је брод нарочите конструкције чији су газ и друга конструкциона својства таква да може пловити у делу пловидбе на мору, као и по унутрашњим водама;

52) *састав* је тегљени, потискивани или бочни састав;

53) *санитетско пловило* је пловило регистровано и опремљено за збрињавање повређених и оболелих;

54) *Сервис за управљање бродским саобраћајем (VTS)* је стандард усвојен од стране Економске комисије Уједињених нација за Европу и који представља сервис за пружање услуга у циљу унапређења безбедности и ефикасности бродског саобраћаја и заштите животне средине, оспособљен за успостављање комуникације са учесницима у саобраћају и да одговори потребама саобраћаја у подручју обавезне примене VTS;

55) *сидриште* је опремљени и обележени део водног пута на којем се може вршити безбедно сидрење и маневрисање пловила;

56) *скела* је пловило намењено за превоз лица, робе и животиња са једне на другу обалу унутрашњих вода;

57) *скелски прелаз* је део унутрашњих вода са изграђеним и уређеним прилазним путевима, опремљен за безбедно пристајање скеле, укрцавање и искрцавање лица, ствари и животиња које се превозе скелом;

58) *склониште* је природни део водног простора на водном путу, који служи за нужни смештај пловила ради заштите од метеоролошких и хидролошких непогода;

59) *скутер* је врста чамца који користи сопствени погонски уређај, који се користи за скијање на води или извођење фигура (водени скутер, џет бицикл, џет ски и слично);

60) *стање опијености* је стање члана посаде код којег је лекарским прегледом и другим методама и апаратима, анализом крви и/или урина утврђено присуство алкохола у организму више од 0,5 g/kg мерењем количине алкохола у литру издахнутог ваздуха, као и код којег је лекарским прегледом, употребом одговарајућих средстава или уређаја, или анализом крви и/или урина утврђено присуство у организму опојних дрога или других материја које мењају стање свести;

61) *страно пловило* је пловило које има страну државну припадност и намену према прописима државе у којој је регистровано;

62) *танкер* је брод регистрован за превоз терета у течном стању;

63) *тегљач, односно потискивач* је брод регистрован за тегљење или потискивање других пловила;

64) *тегљени састав* је састав од једног или више пловила, осим чамаца, које тегли један или више тегљача;

65) *тегљеница* је теретни брод без сопственог погона који има сопствени кормиларски уређај;

66) *теретни брод* је брод регистрован за превоз терета;

67) *технички пловни објекат* је објекат опремљен механичким уређајем за обављање техничких радова на унутрашњим водама са сопственим погонским машинским уређајем или без њега (пловећа направа, багер, механички побијач пилона, елеватор, дизалица, пловећа косачица, платформа и слично);

68) *трговачка морнарица* обухвата бродове и друга пловила, осим ратних пловила;

69) *уље* је свако постојано уље, сирова нафта, тешко дизел-уље, мазиво-уље и животињска, биљна уља и масти, без обзира на то да ли се превози пловилом као терет или као гориво за погон пловила;

70) *унутрашње воде* су реке, канали и језера на територији Републике Србије;

71) *унутрашња пловидба* је пловидба која се обавља на водном путу;

72) *чамац* је пловило, осим тегљача и потискивача, без обзира на његову дужину и запремину, регистровано за пловидбу на унутрашњим водама, чија дужина трупа износи мање од 20 m и чији је производ дужине, ширине и максималног газа мањи од запремине од 100 m³, а које превози највише 12 лица;

73) *штетни предмети и материје* су отпад који настаје на пловилу, укључујући отпад који настаје од рада пловила, отпад од терета, преостали терет и остатке терета.

Део други

I. БЕЗБЕДНОСТ ПЛОВИДБЕ

Члан 5.

Безбедност пловидбе подразумева услове, правила, техничка правила и мере које морају испуњавати пловила и посада, водни путеви, луке и пристаништа којима се обезбеђује безбедна пловидба.

Члан 6.

Послови безбедности пловидбе су управни, инспекцијски, технички и други стручни послови одређени овим законом и прописима донетим на основу овог закона, којима се обезбеђује безбедност пловидбе.

Члан 7.

Послови из члана 6. овог закона у надлежности су министарства надлежног за послове саобраћаја (у даљем тексту: министарство), лучке капетаније, Управе за утврђивање способности бродова за пловидбу, Дирекције за водне путеве, Агенције за управљање лукама, овлашћеног правног лица за техничко одржавање државних водних путева и овлашћеног правног лица за техничко одржавање државних водних путева на територији аутономне покрајине.

Инспекцијске послове на државним водним путевима на територији аутономне покрајине врше инспектори безбедности пловидбе аутономне покрајине, као поверене послове.

Послови техничког одржавања државних водних путева у надлежности су овлашћеног правног лица за техничко одржавање државних водних путева.

Послови техничког одржавања државних водних путева који се налазе на територији аутономне покрајине у надлежности су овлашћеног правног лица за техничко одржавање државних водних путева на територији аутономне покрајине.

Овлашћено правно лице за техничко одржавање државних водних путева из става 3. овог члана мора да испуњава техничке, кадровске и друге услове.

Ближе услове које мора да испуњава овлашћено правно лице за техничко одржавање државних водних путева из става 3. овог члана прописује министар надлежан за послове саобраћаја (у даљем тексту: министар).

II. СТРАТЕГИЈА И ПЛАНОВИ РАЗВОЈА ВОДНОГ САОБРАЋАЈА

Члан 8.

Развој водног саобраћаја, као и луке и пристаништа од интереса су за Републику Србију и уживају њену посебну заштиту.

Дугорочни развој водног саобраћаја уређује се Стратегијом развоја водног саобраћаја Републике Србије (у даљем тексту: Стратегија) која се доноси на период од 10 година, а која се у изузетним случајевима може допуњавати када се за то укаже нарочита потреба.

Влада доноси Стратегију.

Члан 9.

У складу са Стратегијом доносе се краткорочни, средњорочни и дугорочни планови изградње и развоја водних путева, лука и пристаништа, као и планирани износи трошкова и предлози начина финансирања наведених планова изградње и развоја водних путева и лука отворених за јавни саобраћај.

Планови из става 1. овог члана усклађују се са плановима управљања водним режимом.

Члан 10.

Планове који се односе на развој међународних и међудржавних водних путева доноси Дирекција за водне путеве уз сагласност министарства, на основу којих њихово техничко одржавање, унапређење и транспортно-технолошку модернизацију врши Дирекција за водне путеве.

Планове који се односе на развој државних водних путева доноси министарство, на основу којих њихово техничко одржавање, унапређење и транспортно-технолошку модернизацију врши овлашћено правно лице за техничко одржавање државних водних путева.

Планове који се односе на развој државних водних путева који се налазе на територији аутономне покрајине доноси надлежни орган аутономне покрајине, уз сагласност министарства на основу којих њихово техничко одржавање, унапређење и транспортно-технолошку модернизацију врши овлашћено правно лице за техничко одржавање тих државних водних путева.

III. ВОДНИ ПУТЕВИ

1. Водни путеве

Категоризација водних путева

Члан 11.

Водни путеве морају да испуњавају услове за безбедну пловидбу прописане овим законом.

Међународне и међудржавне водне путеве одређује Влада.

Категоризација међународних, међудржавних и државних водних путева врши се на основу техничких и експлоатационих карактеристика утврђених међународним уговором.

Категоризацију међународних и међудржавних водних путева утврђује Влада.

Категоризацију државних водних путева утврђује министар.

Техничко одржавање водних путева

Члан 12.

Забрањено је угрожавање пловног пута на било који начин.

Водни путеве морају се уређивати, на њима се мора одржавати пловност и постављати објекти безбедности пловидбе и обезбедити услови за безбедну пловидбу у складу са утврђеном категоријом водног пута.

Безбедност пловидбе и пловност водних путева према утврђеној категорији обезбеђује се техничким одржавањем.

Члан 13.

Техничко одржавање водних путева обухвата планирање и извршење послова: хидрографског мерења, хидротехничких радова, обележавања водних путева, као и постављање, одржавање и обезбеђење правилног функционисања објеката безбедности пловидбе.

Техничко одржавање водних путева обухвата и:

- 1) одржавање прописаних техничких карактеристика пловног пута;
- 2) уклањање са пловног пута плутајућих и потонулих предмета који угрожавају безбедност пловидбе;
- 3) интервентно одржавање пловног пута по налогу инспектора безбедности пловидбе.

Техничко одржавање подразумева и одржавање објеката, уређаја и других елемената који служе за Речне информационе сервисе (RIS).

Техничко одржавање међународних, међудржавних и државних водних путева, врши се у складу са годишњим Програмом техничког одржавања.

Годишњи програм техничког одржавања међународних, међудржавних и државних водних путева доноси Влада на предлог Дирекције за водне путеве.

Техничко одржавање државних водних путева на територији аутономне покрајине врши се у складу са годишњим Програмом техничког одржавања.

Годишњи програм техничког одржавања државних водних путева на територији аутономне покрајине доноси надлежни орган аутономне покрајине.

Начин техничког одржавања међународних, међудржавних и државних водних путева прописује министар, а државних водних путева на територији аутономне покрајине прописује надлежни орган аутономне покрајине.

Члан 14.

Техничко одржавање међународних и међудржавних водних путева, у складу са утврђеном категоријом водног пута, као и објекти безбедности пловидбе на њима у надлежности је Дирекције за водне путеве.

Техничко одржавање државних водних путева у складу са утврђеном категоријом водног пута, као и објекти безбедности пловидбе на њима у надлежности је овлашћеног правног лица за техничко одржавање државних водних путева.

Техничко одржавање државних водних путева на територији аутономне покрајине у складу са утврђеном категоријом водног пута, као и објекти безбедности пловидбе на њима у надлежности је овлашћеног правног лица за техничко одржавање тих водних путева.

Члан 15.

Техничко одржавање међународних, међудржавних и државних водних путева финансира се из буџета Републике Србије и других извора у складу са законом.

Техничко одржавање државних водних путева на територији аутономне покрајине финансира се из буџета аутономне покрајине и других извора у складу са законом.

Дирекција за водне путеве

Члан 16.

Дирекција за водне путеве (у даљем тексту: Дирекција) је посебна организација, у чијој надлежности је обављање стручних послова и послова државне управе који се односе на међународне и међудржавне водне путеве.

Дирекција има својство правног лица.

Седиште Дирекције је у Београду.

Члан 17.

Дирекција обавља стручне послове који се односе на:

1) техничко одржавање и развој водних путева из члана 16. став 1. овог закона и објекте безбедности пловидбе на њима;

2) праћење, анализу и обавештавање о стању пловности водних путева из члана 16. став 1. овог закона;

3) израду техничке документације из области водних путева из члана 16. став 1. овог закона;

4) успостављање, одржавање и развој Речних информационих сервиса (RIS);

5) одржавање и обележавање зимовника отворених за зимовање страних и домаћих бродова и сидришта на водним путевима из члана 16. став 1. овог закона;

6) доноси сигурносни план из члана 200. овог закона;

7) друге послове одређене законом.

У оквиру своје надлежности Дирекција обавља следеће управне послове:

1) даје услове и сагласности из члана 37. ст. 1. и 4. и мишљења из члана 57. став 3. овог закона;

2) даје сагласност на постављање пловила на водним путевима из члана 16. став 1. овог закона;

3) води евиденцију издатих аката из става 2. тач. 1) и 2) овог члана.

Издавање аката из тач. 1) и 2) овог става врши се у управном поступку.

Другостепени орган за акте које у првом степену доноси Дирекција је министарство.

Надзор над радом Дирекције врши министарство.

Члан 18.

Дирекција може обављати стручне послове везане за израду пројектне документације, обележавање препрека и објеката на водном путу, извођење хидротехничких снимања и хидротехничких радова на водним путевима за комерцијалне потребе корисника.

За обављање стручних послова из става 1. овог члана плаћа се накнада.

Накнаду плаћају корисници из става 1. овог члана.

Висину накнаде одређује Дирекција уз сагласност министарства.

Средства остварена од накнаде из става 3. овог члана приход су буџета Републике Србије и користе се за финансирање послова из члана 17. став 1. овог закона и у друге сврхе у складу са законом којим се уређује буџет Републике Србије.

Објекти безбедности пловидбе

Члан 19.

Објекти безбедности пловидбе на водним путевима према намени су:

1) објекти за техничко побољшање услова пловидбе: бродске преводнице, бране, зимовници, сидришта, напери, обалоутврде, паралелне грађевине, преграде, усмеравајуће грађевине и други објекти који су у функцији пловидбе;

2) објекти за обележавање и сигнализацију: пловни и обални сигнали и ознаке, Речни информациони сервиси (RIS), Сервис за управљање бродским саобраћајем (VTS), оптички, звучни, електрични, електронски, радиокомуникациони, навигациони и други уређаји за безбедност пловидбе.

Дирекција је дужна да води евиденцију објеката безбедности пловидбе на међународним и међудржавним водним путевима.

Овлашћено правно лице за техничко одржавање државних водних путева дужно је да води евиденцију објеката безбедности пловидбе на тим водним путевима, а овлашћено правно лице за техничко одржавање државних водних путева на територији аутономне покрајине евиденцију објеката безбедности пловидбе на тим водним путевима.

Члан 20.

Дирекција има право службености за постављање објеката безбедности пловидбе на обалама међународних и међудржавних водних путева.

Право службености из става 1. овог члана састоји се у:

1) праву пролаза преко обале и земљишта уз водне путеве из става 1. овог члана, службених лица Дирекције ради постављања или одржавања објеката безбедности пловидбе;

2) праву коришћења обале и земљишта уз водне путеве из става 1. овог члана, у ширини од пет метара од уреза воде при високом пловидбеном нивоу ради вршења радова на техничком одржавању водних путева;

3) обавези сопственика, односно корисника обале и земљишта уз водне путеве из става 1. овог члана, да газдују шумама на обалама водних путева тако да се не прави сметња пловидби и одржавању и правилном функционисању објеката безбедности пловидбе;

4) обавези сопственика, односно корисника обале и земљишта уз водне путеве из става 1. овог члана, да дозволи Дирекцији да уклони растиње које омета постављање или правилно функционисање објеката безбедности пловидбе;

5) обавези сопственика, односно корисника обале и земљишта уз водне путеве из става 1. овог члана, да допусти Дирекцији да на његовом земљишту привремено смести објекте безбедности пловидбе уклоњене са водног пута због настанка непосредне опасности од леда, поплаве или неке друге природне непогоде и да те објекте по потреби транспортује преко тог земљишта.

Коришћење обале и земљишта из става 2. тач. 1) и 2) овог члана Дирекција врши по претходно прибављеном мишљењу субјекта који управља водним земљиштем у складу са законом којим се уређују воде.

Овлашћено правно лице за техничко одржавање државних водних путева има право службености из става 2. овог члана на обалама и земљишту уз државне водне путеве, а овлашћено правно лице за техничко одржавање државних водних путева на територији аутономне покрајине на обалама и земљишту уз државне водне путеве на територији аутономне покрајине.

Зимовници, сидришта и склоништа

Члан 21.

Зимовници се формирају на водном путу или у лукама отвореним за јавни саобраћај.

Зимовници морају испуњавати услове за безбедан боравак пловила у њима.

Зимовник могу користити сва пловила под једнаким условима.

Члан 22.

Влада прописује услове које морају да испуњавају зимовници отворени за зимовање страних пловила.

Министар прописује услове које морају да испуњавају зимовници отворени за зимовање домаћих пловила.

Влада одређује зимовнике отворене за зимовање страних пловила.

Министар одређује зимовнике отворене за зимовање домаћих пловила.

Надлежни орган аутономне покрајине одређује зимовнике на државним водним путевима на територији аутономне покрајине отворене за зимовање домаћих пловила.

Члан 23.

Пловила која су спречена наглном појавом леда или другим ванредним околностима да уплове у зимовник могу се склонити у речне рукавце или друга природно заштићена места на водном путу и задржати се у таквим склоништима док такво стање траје.

Заповедник пловила из става 1. овог члана дужан је да извести надлежну лучку капетанију о времену и месту извршеног склањања.

Надлежна лучка капетанија по пријему извештаја одређује услове боравка пловила из става 1. овог члана у склоништу и предузима мере ради њиховог обезбеђења и безбедности пловидбе.

Члан 24.

Према намени, сидришта могу бити сидришта опште намене и сидришта посебне намене.

На сидриштима опште намене могу се сидрити сва пловила без обзира на врсту и намену пловила и врсту робе коју превозе, на за то обележеним деловима сидришта.

На сидриштима посебне намене, која су посебно одређена и обележена, могу се сидрити само пловила одређене врсте, намене и врсте робе коју превозе.

Сидриште из ст. 2. и 3. овог члана мора да има обележено подручје, дубину која не може бити мања од дубине прописане за пловни пут на коме се сидриште налази и уређај за извезивање.

Изузетно, сидриште из ст. 2. и 3. овог члана не мора да има уређај за извезивање, уколико су на други начин обезбеђени услови за стајање.

Министар одређује сидришта на међународним, међудржавним и државним водним путевима.

Надлежни орган аутономне покрајине одређује сидришта на државним водним путевима на територији аутономне покрајине.

Члан 25.

Пловило на сидришту мора да буде под непрекидним и непосредним надзором од стране чланова посаде брода у чијем се саставу пловило налази.

Непрекидан и непосредни надзор над пловилом на сидришту може да врши Агенција за управљање лукама, лучки оператер или пловидбени агент на основу уговора са бродаром.

Члан 26.

Сидрење пловила за превоз опасних терета врши се на сидриштима посебне намене или на посебно обележеном и одређеном делу сидришта опште намене.

Члан 27.

Изузетно, због безбедности пловила и пловидбе, ванредних услова (магла, олуја, смањена видљивост и слично) или уколико је то нужно због оперативних потреба транспорта, пловило се може сидрити и на ивици пловног пута, ван пловног пута и ван сидришта, на начин којим се не угрожава његова безбедност и безбедност пловидбе.

На пловилу које је усидрено на начин предвиђен ставом 1. овог члана заповедник мора одредити члана посаде који ће вршити сталан надзор над безбедношћу тог пловила, а на пловилу које превози опасан терет мора одредити лице стручно оспособљено за руковање таквим теретом.

Лучка капетанија наложиће да се усидрено пловило које угрожава безбедност пловидбе премести на место на коме неће угрожавати безбедност пловидбе о трошку бродара.

Бродске радио-станице, вршење радио-службе и употреба радара

Члан 28.

Употреба VHF и UHF радио-станица дозвољена је само у сврху осигурања безбедности пловидбе, као и за комуникацију са надлежним лучким капетанијама, Агенцијом за управљање лукама и бродарима.

У вршењу радио-службе из става 1. овог члана, лучка капетанија дужна је да организује службу бдења.

Брод са сопственим погоном, технички пловни објекат и речно-морски брод морају да имају радио-станицу и дужни су да за време пловидбе организују службу бдења, у складу са прописима којима се уређује радио-саобраћај.

Члан 29.

Све инсталације за радиотелефонске везе које се налазе на пловилу морају да буду у складу са одредбама „Регионалног договора који се односи на радиотелефонску службу на унутрашњим пловним путевима-RAINWAT”.

Радио-станица може радити само на додељеним фреквенцијама, осим у случају емитовања знакова опасности, позива, порука и саопштења која се емитују у случају опасности за пвило, као и у случају елементарних непогода, спасавања људских живота и у другим сличним случајевима када је дозвољена употреба и друге фреквенције под условом да се ради на начин који је најпогоднији да радио-станица оствари задатак у вези са отклањањем опасности.

Министар, по претходно прибављеном мишљењу организације надлежне за телекомуникације, прописује начин и услове рада радио-службе за безбедност пловидбе и услове које треба да испуњавају бродске радио-станице.

Члан 30.

Пловила смеју употребљавати радарску или Inland ECDIS опрему која се може употребити за добијање слике која се преклапа преко радарске слике (навигациони режим рада) под условом:

1) да су опремљени са радарском и, ако је то потребно, са Inland ECDIS опремом која је прилагођена потребама унутрашње пловидбе и показивачем отклона. Опрема мора испуњавати услове прописане Техничким правилима за радарску опрему;

2) да се на пловилу налази члан посаде који има сведочанство о оспособљености за употребу радара;

3) да су опремљени уређајем за емитовање тритонског звучног сигнала.

Обавезе из става 1. тачка 3. овог члана не односе се на чамац, скелу, пловеће тело и плутајући објекат.

У потискиваном, тегљеним и бочним саставима одредбе става 1. овог члана односе се само на пвило на којем се налази заповедник састава.

Пловила велике брзине морају да користе радар за време пловидбе.

Накнада за пловидбу, боравак пловила и коришћење објеката безбедности пловидбе на државном водном путу

Члан 31.

За пловидбу, боравак пловила и коришћење објеката безбедности пловидбе на државном водном путу плаћа се накнада.

Накнаду из става 1. овог члана плаћају корисници тих путева, осим јавних и ратних пловила.

Објекти безбедности пловидбе за које се плаћа накнада за коришћење су:

- 1) бродске преводнице;
- 2) зимовници.

Влада, на предлог министра, утврђује висину накнаде из става 1. овог члана на државном водном путу.

Надлежни орган аутономне покрајине утврђује висину накнаде из става 1. овог члана на државном водном путу који се налази на територији аутономне покрајине.

Средства остварена од накнаде из става 1. овог члана приход су буџета Републике Србије, а на државном водном путу на територији аутономне покрајине приход су буџета аутономне покрајине.

Постављање каблова, цевовода и других објеката и отварање скелских прелаза на заједничком водном путу

Члан 32.

Постављање каблова, цевовода и других објеката, као и отварање скелског прелаза на водним путевима који се налазе између Републике Србије и суседне државе са којом Република Србија дели водни пут, врши се у складу са споразумом између две државе.

Изградња хидротехничких објеката који повезују обалу Републике Србије и обалу суседне државе са којом Република Србија дели водни пут врши се у складу са споразумом између две државе.

Спортска такмичења и приредбе на водном путу

Члан 33.

На водном путу могу се одржавати спортска такмичења, односно приредбе, на основу одобрења лучке капетаније.

Простор намењен за спорт, рекреацију и разоноду мора бити одвојен од пловног пута.

Пловила која нису намењена за спорт, рекреацију и разоноду не могу пловити у простору из става 2. овог члана.

Члан 34.

Захтев за издавање одобрења из члана 33. став 1. овог закона, организатор спортског такмичења, односно приредбе дужан је да поднесе лучкој капетанији најкасније 15 дана пре почетка одржавања спортског такмичења, односно приредбе.

Лучка капетанија дужна је да обавести учеснике у пловидби о одржавању спортског такмичења, односно приредбе најкасније осам дана пре почетка спортског такмичења, односно приредбе.

Члан 35.

Организатор спортског такмичења, односно приредбе дужан је да у року од 24 часа после одржавања спортског такмичења, односно приредбе уклони са водног пута ознаке, уређаје и предмете који су у вези одржавања спортског такмичења, односно приредбе били постављени.

Организатор спортског такмичења, односно приредбе одговоран је за безбедност учесника спортског такмичења, односно приредбе.

Ако организатор спортског такмичења, односно приредбе не изврши обавезу из става 1. овог члана Дирекција, односно овлашћено правно лице за техничко одржавање државних водних путева, односно овлашћено правно лице за техничко одржавање државних водних путева на територији аутономне покрајине, по налогу лучке капетаније извршиће њихово уклањање о трошку организатора.

Хидрографска делатност

Члан 36.

Ради обезбеђења тачних података о морфологији речног дна, као и других података који могу утицати на пловидбу, на водним путевима се обавља хидрографска делатност у складу са стандардима Међународне хидрографске организације.

На основу података из става 1. овог члана израђују се службене пловидбене карте и друге наутичке публикације.

Пловидбене карте обавезно морају бити израђене у облику електронске пловидбене карте-ENC у складу са међународним Inland ECDIS стандардом, а могу се израђивати и као класичне пловидбене карте према картографским стандардима.

Давање сагласности и одобрења

Члан 37.

Пре почетка израде техничке документације за издавање одобрења за изградњу, реконструкцију, доградњу, адаптацију и санацију преводница, пловних канала и других хидротехничких објеката, за постављање каблова и цевовода, као и за изградњу других објеката од утицаја на безбедност пловидбе на међународним и међудржавним водним путевима, потребно је, поред сагласности и мишљења надлежних државних органа прописаних прописима којима се уређује планирање и изградња и прописима којима се уређују воде, прибавити наутичке услове које издаје лучка капетанија и услове који се односе на водне путеве које издаје Дирекција.

Пре почетка израде техничке документације за издавање одобрења за изградњу објеката из става 1. овог члана на државним водним путевима, потребно је прибавити услове овлашћеног правног лица за техничко одржавање државних водних путева, а на државним водним путевима који се налазе на територији аутономне покрајине, овлашћеног правног лица за техничко одржавање државних водних путева на територији аутономне покрајине.

Пре почетка израде техничке документације за издавање одобрења за изградњу лука, пристаништа и привремених претоварних места потребна је сагласност министарства и Агенције за управљање лукама.

Дирекција издаје сагласност којом се утврђује да је техничка документација урађена у складу са условима које је издала Дирекција.

Лучка капетанија издаје наутичку сагласност којом се утврђује да је техничка документација урађена у складу са наутичким условима које је издала лучка капетанија.

Почетак радова на објектима из става 1. овог члана извођач је дужан да пријави надлежној лучкој капетанији најкасније 15 дана пре почетка извођења радова.

Надлежна лучка капетанија дужна је да најкасније осам дана пре почетка радова обавести учеснике у пловидби о променама услова пловидбе које ће настати као последица извођења радова на водном путу, путем саопштења бродарству или путем средстава јавног информисања.

Члан 38.

Делове обале и водног простора на којима се могу градити хидрограђевински и други објекти и постављати пловила одређује надлежни орган локалне самоуправе по претходно прибављеној сагласности министарства и Дирекције, односно овлашћеног правног лица за техничко одржавање државних водних путева, односно овлашћеног правног лица за техничко одржавање државних водних путева на територији аутономне покрајине.

Ако се одлука из става 1. овог члана односи на водне путеве на којима друга привредна друштва или друга правна лица имају право управљања, одлука се доноси по претходно прибављеној сагласности тог привредног друштва, односно другог правног лица.

Члан 39.

Инвеститор или власник објекта или средства које представља сталну или привремену препреку на водном путу (мостови, каблови, цевоводи, потонули објекти и слично), дужан је да, у року одређеном од лучке капетаније, постави и одржава светла и знакове за обележавање те препреке, а по потреби и да ту препреку уклони са водног пута.

Ако лице из става 1. овог члана не постави прописано светло или други знак или ако постављено светло или други знак не одржава у исправном стању или не уклони препреку, Дирекција, односно овлашћено правно лице за техничко одржавање државних водних путева, односно овлашћено правно лице за техничко одржавање државних водних путева на територији аутономне покрајине, по налогу лучке капетаније, а на терет тог лица, поставиће прописано светло или други знак, односно неисправно светло или други знак ће довести у исправно стање или уклонити препреке.

IV. ПЛОВИДБА И ПИЛОТАЖА

1. Пловидба

Члан 40.

Пловидба на водним путевима Републике Србије обавља се у складу са овим законом.

Учесници у пловидби дужни су да се придржавају одредби овог закона и прописа о правилима пловидбе.

Влада прописује услове за пловидбу и правила пловидбе на унутрашњим водама.

Пловидба страних пловила

Члан 41.

Страна пловила могу да плове међународним и међудржавним водним путевима.

Страна пловила могу да плове и државним водним путевима ради уласка у домаће луке отворене за међународни саобраћај, под условима које пропише Влада.

У државне водне путеве страна пловила могу да уплове само на основу одобрења које издаје министар.

Пловила Европске уније могу да плове на водним путевима из ст. 1, 2. и 3. овог члана без ограничења.

Члан 42.

Страни чамци и друга пловила намењена за спорт и разоноду могу се кретати, задржавати и пристајати на међудржавним и државним водним путевима на основу одобрења које издаје лучка капетанија.

Влада, на предлог министра и министра надлежног за унутрашње послове, прописује начин кретања, задржавања и пристајања страних чамаца и других пловила намењених за спорт и разоноду на међудржавним и државним водним путевима.

Кретање, задржавање и пристајање страних чамаца и других пловила намењених за спорт и разоноду на међународним водним путевима уређује се посебним законом.

Каботажа

Члан 43.

Превоз путника и ствари између домаћих лука, односно пристаништа и других делова водних путева Републике Србије (каботажа) могу да врше само домаћа пловила.

Тегљење и потискивање које почиње и завршава се у домаћим лукама, односно пристаништима или на другим деловима водних путева Републике Србије (каботажно тегљење и потискивање) могу да врше само домаћа пловила.

Не сматра се каботажом, у смислу става 1. овог члана, превоз путника страном јахтом или страним чамцем, ако се тај превоз не наплаћује.

Превоз из става 1. овог члана и тегљење и потискивање из става 2. овог члана могу обављати пловила Европске уније која испуњавају услове утврђене прописима којима се уређује превоз.

Страна пловила могу обављати превоз из става 1. овог члана и тегљење и потискивање из става 2. овог члана на основу дозволе коју издаје министар.

Дозвола из става 5. овог члана издаје се решењем.

Решење из става 6. овог члана је коначно.

Члан 44.

Министар може издати дозволу:

1) страном пловилу за превоз празних контејнера у његовој експлоатацији између домаћих лука, односно пристаништа, на основу билатералног споразума са државом чију заставу пвило вије;

2) страном пловилу за превоз ствари и путника између домаћих лука, односно пристаништа, ако то захтева општи интерес домаће привреде;

3) страном пловилу за тегљење и потискивање које почиње и завршава се у домаћим лукама, односно пристаништима или на другим деловима водних путева Републике Србије, ако то захтева општи интерес домаће привреде.

Дозвола из става 1. овог члана издаје се решењем.

Решење из става 2. овог члана је коначно.

Члан 45.

Страна ратна пловила и страна јавна пловила могу изузетно да уплове у водне путеве Републике Србије, ако за то претходно добију одобрење надлежног органа.

Одобрење из става 1. овог члана издају:

1) страном ратном пловилу-министар надлежан за послове одбране уз сагласност министра надлежног за спољне послове;

2) страном јавном пловилу-министар уз сагласност министра надлежног за спољне послове и министра надлежног за унутрашње послове;

3) страном јавном пловилу које по својој намени или разлoзима због којих жели да уплови има научноистраживачки карактер—министар надлежан за послове науке уз сагласност министра надлежног за послове одбране, министра надлежног за унутрашње послове и министра надлежног за спољне послове.

Члан 46.

Пловилу које долази из иностранства забрањено је да ступи у везу са другим пловилима или лицима на обали пре него што обави граничну контролу и добије одобрење надлежне лучке капетаније за слободан саобраћај са обалом.

Пловило има обавезу да приликом доласка у луку, односно одласка из луке или са сидришта поднесе надлежној лучкој капетанији пријаву доласка односно пријаву одласка, извод из пописа посаде и попис путника, здравствену изјаву и извод из дневника бродског отпада.

Пловило које долази из домаће луке не подноси у другој домаћој луци извод из пописа посаде и пописа путника за лица која се не искрцавају нити укрцавају у тој луци.

Члан 47.

Страно пловило на унутрашњим водама Републике Србије дужно је да вије заставу своје државне припадности и заставу Републике Србије.

Општа обавеза опрезности

Члан 48.

Током пловидбе пловило мора да плови безбедном брзином.

Заповедник је дужан да предузме све мере опреза које захтева општа обавеза примене дужне пажње и пловидбена пракса, нарочито како би се избегло:

1) угрожавање људских живота;

2) оштећење пловила, обала, грађевина, инсталација или других објеката на водном путу;

- 3) стварање сметњи за пловидбу;
- 4) уништавање и оштећење робе;
- 5) загађење унутрашњих вода са пловила;
- 6) повређивање чланова посаде и других лица на пловилу.

Одредбе става 2. овог члана односе се и на чланове посаде осталих пловила.

Члан 49.

Бродар, заповедник или друго одговорно лице на пловилу, као и посада, Агенција за управљање лукама, Дирекција, овлашћено правно лице за техничко одржавање државних водних путева и овлашћено правно лице за техничко одржавање државних водних путева на територији аутономне покрајине, као и други државни органи чији рад утиче на безбедност пловидбе, у оквиру њихове надлежности дужни су да:

- 1) организују и трајно обезбеде обављање послова који се односе на безбедност пловидбе;
- 2) пријаве надлежној лучкој капетанији сваку промену на пловном путу и на објектима безбедности пловидбе;
- 3) евидентирају податке који су од значаја за безбедност пловидбе.

Члан 50.

Пловило са посадом које стоји мора непрекидно да има стражу.

Састав бродске страже мора бити у свако време довољан и мора да одговара посебним околностима и условима у којима се врши стража (време, видљивост, водостај, густина саобраћаја и слично).

Члан посаде за време вршења страже не сме да напусти место и просторију у којој се врши стража без одобрења заповедника пловила или најстаријег официра палубе који замењује заповедника пловила.

Превоз опасног терета

Члан 51.

Пловила која превозе опасни терет на водним путевима Републике Србије дужна су да се придржавају одредби „Европског споразума о међународном транспорту опасног терета у водном саобраћају на унутрашњим пловним путевима - ADN”, као и прописа којима се уређује превоз опасног терета.

Када упловљава на водне путеве Републике Србије пловило које превози опасан терет дужно је да обавести надлежну лучку капетанију о количини, начину складиштења и врсти опасног терета који превози, као и о луци, односно пристаништу искрцавања.

Лучка капетанија одмах по сазнању података из става 2. овог члана исте доставља министарству надлежном за унутрашње послове.

Вангабаритни предмети на пловилу

Члан 52.

Забрањено је да предмети који се налазе на пловилу буду тако постављени да излазе изван граница габарита пловила.

Изузетно од става 1. овог члана, транспорт вангабаритних предмета може се обавити уз одобрење лучке капетаније.

Губитак предмета са пловила

Члан 53.

Ако пловило изгуби предмет који може да представља сметњу или опасност за пловидбу, заповедник или лице које га замењује је дужно да одмах обавести најближу лучку капетанију и да достави, што је могуће тачније, податке о месту где је предмет изгубљен.

Ако пловило наиђе на непознату препреку на пловном путу, заповедник или лице које га замењује дужно је да обавести најближу лучку капетанију и да достави, што је могуће тачније, податке о месту на којем се налази препрека.

Лица из ст. 1. и 2. овог члана дужна су да, према могућностима обележе то место видљивом ознаком.

Заштита знакова, ознака и других објеката на водном путу

Члан 54.

Заповедник или лице које управља пловилом на водном путу које очу да је знак за регулисање пловидбе уништен, оштећен, неисправан или померен, дужно је да без одлагања о томе обавести најближу лучку капетанију.

Код везивања или маневрисања пловила забрањено је коришћење знакова или ознака на водном путу (бова, пловака, ознака и слично), њихово оштећење или онеспособљавање за њихову намену.

Ако пловило оштети сталну грађевину на водном путу (бродска преводница, мост, напер и слично), заповедник пловила мора одмах о томе да обавести најближу лучку капетанију.

Уколико се догоди да пловило услед различитих околности, прекине или оштети ваздушни или подводни телекомуникациони кабл, кабл високог напона, подводни цевовод за довод струје, нафте, гаса или воде, постављен на водном путу, заповедник пловила мора о томе одмах обавестити најближу лучку капетанију.

Обавеза ослобађања пловног пута

Члан 55.

Предмети или материје које могу да ометају или угрозе безбедност пловидбе не смеју се бацати на пловни пут.

Оштећено, насукано или потопљено пловило или предмет изгубљен са пловила који омета или угрожава безбедност пловидбе или искоришћавање природног богатства на пловном путу или који представља опасност од загађивања, мора се уклонити по налогу лучке капетаније.

Ако власник или бродар пловила не уклони пловило или предмет како је то прописано ставом 2. овог члана, лучка капетанија ће наредити Дирекцији, односно овлашћеном правном лицу за техничко одржавање државних водних путева, односно овлашћеном правном лицу за техничко одржавање државних водних путева на територији аутономне покрајине, уклањање пловила или предмета са пловног пута који ометају или угрожавају безбедност пловидбе, на терет тог лица.

Распрема

Члан 56.

Брод и технички пловни објекат у распреди може да борави на водном путу на основу одобрења надлежне лучке капетаније.

Приликом издавања одобрења лучка капетанија ће за пловила из става 1. овог члана одредити место, услове и време боравка.

Страни брод у распреди може боравити на водном путу према условима које прописује Влада.

Скелски прелаз

Члан 57.

На водном путу може се одобрити отварање скелског прелаза ради транспортног повезивања суседних обала.

Министар издаје одобрење за отварање скелског прелаза.

Одобрење из става 2. овог члана министар издаје по претходно прибављеном мишљењу министра надлежног за послове одбране и Дирекције.

За издавање одобрења за отварање скелског прелаза на државном водном путу на територији аутономне покрајине потребно је прибавити мишљење овлашћеног правног лица за техничко одржавање тих државних водних путева.

Министар издаје одобрење уколико су испуњени услови за безбедан прилаз на обали за пристајање скеле при свим водостајима и ако на обали постоје безбедни услови за извезивање скеле.

Испуњеност услова за отварање скелског прелаза утврђује надлежна лучка капетанија.

2. Пилотажа

Члан 58.

Пилотажа је давање стручних савета заповеднику пловила од стране стручног лица (лоцмана) у погледу вођења пловила када то захтева безбедност пловидбе на водним путевима, лукама и пристаништима.

Послове пилотаже може обављати правно лице које има запослене лоцмане који имају одговарајућу стручну спрему и положен стручни испит за лоцмана и које овласти министар.

Начин и услове за обављања пилотаже, услове, програм, начин и трошкове полагања стручног испита за лоцмана и образац лоцманске легитимације прописује министар.

Члан 59.

Послове пилотаже на водним путевима, лукама и пристаништима могу да обављају страна правна лица под једнаким условима као и домаћа правна лица.

Члан 60.

За пловила одређене врсте и величине, министар може, ради безбедности пловидбе, одредити водне путеве, луке и пристаништа на којима је пилотажа обавезна.

Обавезној пилотажи не подлежу домаћа ратна пловила.

Члан 61.

Пилотажом се може користити свако пловило под једнаким условима.

У погледу коришћења услуга пилотаже и плаћања накнаде за те услуге страном пловило је изједначено са домаћим пловилом под условима предвиђеним билатералним споразумом који се закључује са државом чију заставу пловило вије.

Члан 62.

Пилотажа пловилом не ослобађа заповедника дужности да управља пловидбом и маневрисањем пловилом и одговорности која из тога настаје.

V. СПРЕЧАВАЊЕ ЗАГАЂЕЊА СА ПЛОВИЛА

Члан 63.

Забрањено је из пловила испуштање, изливање или избацивање у унутрашње воде штетних предмета или материја, укључујући и уље, деривате уља, који могу проузроковати загађење унутрашњих вода или створити препреку или опасност за пловидбу.

Забрањено је испуштање, изливање или избацивање делова терета или отпада од терета из пловила у унутрашње воде.

Забрањено је спаљивање смећа, муља, талога и посебног отпада на пловилу.

Забрањено је испуштање отпадне воде са:

- 1) пловила намењених за превоз путника са више од 50 кабина;
- 2) путничких пловила, намењених за превоз више од 50 путника.

Забрањено је премазивање пловила уљем или чишћење спољњег дела пловила с производима чије је отицање у воду забрањено.

Забрањена је употреба система против обрастања пловила који садрже елементе живе, арсена, органске елементе који се користе као биоциди, као и хексахлорициклохексан.

Начин поступања у случају загађивања са пловила прописује министар уз сагласност министра надлежног за послове заштите животне средине и министра надлежног за послове водопривреде.

Члан 64.

Заповедник пловила, чланови посаде и друга лица на пловилу дужни су да са дужном пажњом предузимају мере ради избегавања загађења унутрашњих вода, зависно од конкретних околности, да количину отпада који настаје на пловилу сведу на најмању могућу меру и да у највећој мери избегну евентуално мешање разних врста отпада.

Члан 65.

У случају испуштања, изливања или избацивања штетних предмета или материја, односно опасности од испуштања, изливања или избацивања штетних предмета или материја из члана 63. став 1. овог закона, заповедник пловила ће без одлагања обавестити надлежну лучку капетанију, као и пловила која се налазе у близини изливања и што је могуће тачније дати податке о месту, количини и врсти штетних предмета или материја које су испуштене.

Члан 66.

Испуштање воде из сепарационог постројења за каљужну воду, одобреног од стране министра надлежног за послове водопривреде, у унутрашње воде изузима се од забране из члана 63. став 1. овог закона, ако је максимални садржај резидуа уља након сепарације, без претходног разблаживања, мањи од 5 mg/l.

Забрана из члана 63. став 1. овог закона не односи се на воду за прање од остатака терета и материје чије је испуштање у унутрашње воде изричито дозвољено законом.

Забрана из члана 63. став 4. не односи се на путничка пловила чија постројења за пречишћавање отпадних вода поседују уверење о одобрењу типа.

Заповедник пловила води и редовно ажурира књиге уља, санитарне отпадне и каљужне воде и дневник бродског смећа и исте на захтев државних органа даје на увид.

Члан 67.

Лука отворена за међународни саобраћај мора бити опремљена на начин да се уље, деривати уља као и друге опасне материје које се излију на оперативну обалу, не излију у воду.

У случају изливања опасних материја из става 1. овог члана примењују се најбоље доступне технике за ограничавање простирања и уклањања изливених материја.

Лука из става 1. овог члана мора бити снабдевена плутајућим бранама, као и другом опремом за ограничавање и спречавање ширења уља, уљних деривата и других опасних материја у лучким акваторијама.

Члан 68.

Заповедник пловила дужан је да штетне предмете и материје преда пријемним станицама.

Смеће са пловила прикупља се и, када је то могуће након разврставања материјала који се могу рециклирати, предаје пријемним станицама, односно постројењима за третман неопасног отпада.

Штетне предмете и материје који настају на пловилу из члана 63. став 1. овог закона прикупљају се са пловила, складиште и предају на третман постројењу за третман отпада под условима прописаним законом којим се уређује управљање отпадом.

Третман штетних предмета и материја из става 1. овог члана не обухвата опасан отпад са страних пловила, осим ако посебним законом није другачије прописано.

VI. ТРАГАЊЕ И СПАСАВАЊЕ

Члан 69.

Трагање и спасавање је обавеза пружања свих видова помоћи и спасавање угрожених лица, пловила и ствари на водним путевима.

Трагање и спасавање угрожених лица на водним путевима је обавезно.

Члан 70.

Трагање представљају радње на установљењу места, природе и обима незгоде на водним путевима, као и хидрометеоролошких услова ради пружања помоћи, првенствено ради заштите и спасавања угрожених лица.

Спасавање представљају радње у циљу пружања помоћи, односно отклањања опасности у случају незгоде на водним путевима.

У оквиру трагања и спасавања обавља се осматрање и јављање о запаженим појавама и догађајима.

Члан 71.

Трагање и спасавање угрожених ствари домаћих правних и физичких лица је обавезно, под условом да се тиме не угрожава безбедност лица и пловила или других средстава која обављају спасавање.

Трагање и спасавање угрожених ствари у страном власништву је обавезно ако се тиме спречава или отклања штета која може настати или се тиме отклањају опасности за безбедност пловидбе.

Члан 72.

Право спасавања насуканих или оштећених пловила на унутрашњим водама које је посада напустила, као и ствари са тих пловила, имају само правна лица са седиштем у Републици Србији или физичка лица која су држављани Републике Србије.

Страна правна или физичка лица могу да обављају послове трагања и спасавања из става 1. овог члана на основу одобрења министра уз сагласност министра надлежног за унутрашње послове.

Члан 73.

Трагање и спасавање угрожених лица и ствари на водним путевима врши министарство надлежно за унутрашње послове у сарадњи са лучким капетанијама.

У трагање и спасавање дужни су да се по налогу министра надлежног за унутрашње послове, укључе са расположивим особљем и опремом:

1) привредна друштва, друга правна лица и предузетници која обављају делатност на унутрашњим водама у или у вези са коришћењем

унутрашњих вода и која располажу пловилима и другим средствима погодним за обављање трагања и спасавања;

2) грађани-власници пловила која су погодна за трагање и спасавање;

3) државни органи и посебне организације погодне за извршење одређених задатака у трагању и спасавању.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана трагање и спасавање угрожених лица и ствари обавља се без налога када то хитност и друге околности незгоде захтевају.

Члан 74.

Координацију трагања и спасавања угрожених лица и ствари на подручју више лучких капетанија врши министарство надлежно за унутрашње послове у сарадњи са министарством.

Координација трагања и спасавања на водним путевима врши се на основу планова и упутстава које доноси министар надлежан за унутрашње послове у сарадњи са министром.

VII. ВАЂЕЊЕ ПОТОНУЛИХ СТВАРИ

Члан 75.

Вађење пловила, ваздухоплова, њихових делова и терета и других ствари (у даљем тексту: потонуле ствари) потонулих или насуканих у унутрашњим водама, ако се не ради о њиховом спасавању, врши се у складу са овим законом.

Ако је потонула ствар предмет истраге или предмет кривичног дела, поступање са том ствари у надлежности је правосудних органа и министарства надлежног за унутрашње послове.

Члан 76.

Потонулу ствар вади власник те ствари, осим ако овим законом није другачије прописано.

Потонула ствар вади се на основу одобрења надлежне лучке капетаније, којим се одређују наутичко-технички услови и рок за извођење радова.

У захтеву за издавање одобрења за вађење потонуле ствари мора се навести назив потонуле ствари, место где она лежи, начин и средства потребна за вађење, доказ о власништву, као и време предвиђено за почетак и завршетак радова на њеном вађењу.

Одобрење за вађење потонуле ствари која је од интереса за војску, лучка капетанија издаје уз сагласност министарства надлежног за послове одбране.

Одобрење за вађење потонуле ствари које је утврђено као културно добро, лучка капетанија издаје уз сагласност министарства надлежног за послове културе.

О почетку, прекиду, настављању или напуштању радова на вађењу потонуле ствари, власник је дужан да одмах обавести лучку капетанију.

Члан 77.

Ако потонула ствар представља непосредну опасност за пловидбу или представља опасност од загађивања, у циљу предузимања хитних мера ради обезбеђења безбедности пловидбе или отклањања непосредне опасности за живот и здравље људи или имовине, лучка капетанија ће донети решење и наредити његово извршење без одлагања.

Члан 78.

Ако потонула ствар лежи на таквом месту да представља или може представљати опасност или сметњу за пловидбу, или представља опасност од загађивања, надлежна лучка капетанија решењем ће наредити власнику да у примереном року извади потонулу ствар.

Ако власник не поступи према решењу из става 1. овог члана, лучка капетанија ће донети закључак о дозволи извршења, о трошку власника.

Жалба против закључка о дозволи извршења из става 2. овог члана не задржава његово извршење.

Решење из става 1. овог члана којим се наређује вађење потонуле ствари која је у власништву страног лица доставља се министарству надлежном за спољне послове.

Члан 79.

Ако потонула ствар лежи на таквом месту да представља или може представљати опасност или сметњу за пловидбу, или представља опасност од загађивања, а лучкој капетанији није познат власник, или кад је власник познат али не намерава да вади потонулу ствар, или кад без оправданог разлога прекине или напусти започето вађење, вађење потонуле ствари врши Дирекција, односно овлашћено правно лице за техничко одржавање државних водних путева, односно овлашћено правно лице за техничко одржавање државних водних путева на територији аутономне покрајине.

Сматра се да познати власник не намерава да предузме вађење потонуле ствари, односно да је прекинуо или напустио то вађење, ако у року од 15 дана од дана када је ствар потонула не достави изјаву да намерава да вади потонулу ствар, или ако у року од 15 дана од дана добијања одобрења не започне вађење, односно ако не настави радове на вађењу потонуле ствари које је прекинуо или напустио без оправданог разлога.

Сматра се да непознати власник не намерава да вади потонулу ствар, ако у року од 15 дана од дана када је ствар потонула не поднесе захтев за вађење и доказе о свом праву на вађење потонуле ствари.

Члан 80.

Ако су за вађење потонуле ствари потребна нарочита научичка и техничка средства и нарочита стручност, власник који не располаже тим средствима, односно стручношћу може своју потонулу ствар да вади из унутрашњих вода само посредством привредног друштва, другог правног лица или предузетника које располаже тим средствима и стручношћу.

Члан 81.

Трошкове вађења и чувања потонуле ствари сноси власник.

У случају да је власник потонуле ствари непознат, средства за вађење и чување потонуле ствари обезбеђују се из буџета Републике Србије.

Ако се власник потонуле ствари не појави у року од шест месеци од момента вађења потонуле ствари, Република Србија стиче право да трошкове вађења и чувања намири у поступку продаје извађене ствари.

Ако се пре продаје ствари из става 2. овог члана појави власник ствари и надокнади средства исплаћена из буџета Републике Србије, задржава власништво над извађеном ствари.

Члан 82.

Потонула ствар на којој постоји право својине, а која није извађена у року од 10 година од дана кад је потонула, постаје имовина Републике Србије.

Ако не може да се утврди време потонућа ствари, претпоставка је да су пловило, ваздухоплов или њихови делови, терет и друге ствари које су се на њима налазиле, потонули наредног дана од дана када је примљена последња вест о пловилу или ваздухоплову, а остали предмети оног дана када је утврђена позиција на унутрашњим водама где је предмет потонуо.

Део трећи

I. БРОД И ПОСАДА

1. Брод

Утврђивање способности брода за пловидбу

Члан 83.

Брод и технички пловни објекат (у даљем тексту: брод) је способан за пловидбу у одређеним границама пловидбе и за одређену намену, ако:

- 1) испуњава услове прописане Техничким правилима за бродове;
- 2) има прописани број стручно оспособљених чланова посаде;
- 3) је смештај и број укрцаних путника на броду у складу с прописаним условима за превоз путника;
- 4) је терет на броду укрцан у складу са добијеном теретном линијом, односно слободним боком и правилним начином распореда терета.

Члан 84.

Способност брода за пловидбу утврђује се вршењем техничког надзора којим се утврђује да брод одговара захтевима Техничких правила.

Технички надзор обухвата одобравање техничке документације на основу које се брод гради или преправља и техничке документације на основу које се израђују материјали, машине, уређаји и опрема, који су намењени за градњу, преправку и поправку брода, надзор над градњом или преправкама, надзор над изработом материјала, машина, уређаја и опреме, као и преглед постојећих бродова и надзор над извођењем преправки и обнављања оних делова брода за које је прегледом утврђено да их треба поправити или обновити.

Управа за утврђивање способности бродова за пловидбу

Члан 85.

Технички надзор врши Управа за утврђивање способности бродова за пловидбу.

Управа за утврђивање способности бродова за пловидбу (у даљем тексту: Управа) је орган управе у саставу министарства образован за обављање стручних и техничких послова у области утврђивања способности бродова за пловидбу.

Члан 86.

Прегледи постојећих бродова могу бити основни, редовни, контролни и ванредни.

Члан 87.

Обавези вршења основног прегледа подлеже постојећи брод, и то:

- 1) пре његовог уписа у уписник бродова, ако надзор над његовом градњом или преправком није вршила Управа;
- 2) сваки пут када се броду трајно мења његова намена или проширују границе пловидбе, и то пре почетка његовог коришћења;
- 3) сваки пут када се на броду врши поправка којом се мењају његове конструкционе особине и својства погонских уређаја, и то пре почетка његовог коришћења.

Члан 88.

Редовним прегледом утврђује се да ли стање брода одговара одредбама Техничких правила, а контролним прегледом проверава се правилно одржавање брода.

Члан 89.

Ванредни преглед брода врши се:

- 1) после претрпљене хаварије или утврђеног недостатка брода, ако по налазу лучке капетаније претрпљена хаварија или утврђени недостатак брода утиче на способност брода за пловидбу;
- 2) када се врше веће поправке или обнова брода ван захтева који произлазе из основног, редовног или контролног прегледа брода;
- 3) када је брод био у распреми дуже од једне године;
- 4) приликом привремене промене намене или проширења граница пловидбе брода;
- 5) приликом одлагања редовног и контролног прегледа за рок дужи од једног месеца.

Члан 90.

Конструкциона и техничка способност бродова за пловидбу и сигурност њихових уређаја, машина, опреме и материјала који служе за одржавање безбедности пловидбе тих бродова, заштите живота, безбедност и здравље на раду чланова посаде и других лица на бродовима и спречавање загађивања унутрашњих вода са бродова, конструкциона и техничка сигурност уређаја за

укрцавање терета на брод и искрцавање са брода и о начину мерења и израчунавању тонаже, односно истиснине при разним газовима при баждарењу бродова, опрема и уређаји које брод користи за коришћење услуга RIS-а и друго, као и обим, начин и рокове за вршење прегледа прописују се Техничким правилима.

Министар прописује Техничка правила и рокове за њихову примену.

Накнада за вршење техничког надзора

Члан 91.

За вршење техничког надзора плаћа се накнада.

Накнаду за вршење техничког надзора плаћа власник брода.

Министар одређује висину накнаде за вршење техничког надзора.

Средства остварена од накнаде из става 1. овог члана приход су буџета Републике Србије и користе се за финансирање послова из члана 84. овог закона и у друге сврхе у складу са законом којим се уређује буџет Републике Србије.

Члан 92.

Управа ће делимично или потпуно ослободити брод од обавезе обављања одређеног прегледа, уколико брод поседује важећу потврду да одговара захтевима Техничких правила издату од стране признатог класификационог друштва.

Министар прописује услове за признавање класификационих друштава.

Члан 93.

Преглед брода ради утврђивања његове способности за вршење пробне вожње обавља се пре поласка брода на пробну вожњу.

Одредба става 1. овог члана односи се и на брод који се за страног наручиоца гради, обнавља или преправља у домаћем бродоградилушту.

Министар прописује начин обављања пробне вожње бродова, као и зоне пловидбе бродова.

Члан 94.

После извршеног надзора над градњом, односно преправком брода и после извршеног било ког прегледа брода, не смеју се без претходног обавештавања Управе и поновног прегледа брода вршити било какве промене или преправке структуре трупа брода, његових машина, уређаја и опреме.

Члан 95.

Брод може да превози само одређени број путника чији се број и смештај на броду одређује на основу прописаних услова, пловних својстава брода, расположиве површине за смештај путника, уређаја и опреме намењене путницима и хигијенских услова.

Дозвољени број путника и њихов смештај на броду утврђује се Техничким правилима.

Члан 96.

Терет на броду мора да буде тако распоређен да обезбеђује пловна својства брода и не проузрокује прекомерна напрезања конструкцијских делова брода у различитим условима коришћења.

Терет на броду мора да буде укрцан у границама дозвољеног оптерећења брода и сагласно Техничким правилима и да буде сложен, распоређен и обезбеђен тако да, у свим условима који се могу појавити у пловидби, не може доћи до померања терета који би могао угрозити безбедност брода, људске животе и животну средину.

Највеће дозвољено оптерећење брода и распоред терета одређује се Техничким правилима.

Члан 97.

Одредбе овог закона о утврђивању способности брода за пловидбу, које се односе на брод и технички пловни објекат, односе се и на скелу, као и на чамац којим се обавља јавни превоз.

Баждарење брода

Члан 98.

Баждарењем брода утврђују се највећа дозвољена истиснина, као и истиснине за одређене водне линије, а баждарењем теретног брода и носивост брода, зависно од газа брода.

Баждарење брода врши Управа према Техничким правилима.

Члан 99.

Баждарењу подлеже домаћи брод који се уписује у домаћи уписник као и страни брод који у домаћој луци, односно пристаништу подлеже плаћању накнада чија се висина утврђује према регистарској тонажи, односно највећој дозвољеној истиснини брода који нема сведочанство о баждарењу или исправу која се признаје у Републици Србији.

Баждарење брода који се у домаћем бродоградилшту гради за страног наручиоца може да се изврши по одредбама овог закона и прописа које доноси министар, ако страни наручилац то затражи.

На захтев власника домаћег брода, као и власника страног брода, баждарење брода може се извршити и по систему баждарења предвиђеним страним прописима.

Ако се домаћи брод гради или је набављен у иностранству, или се у иностранству на њему врше преправке због којих брод по одредбама овог закона мора поново да се баждари, такав брод може да се баждари у држави у којој се гради или је набављен, односно у којој су на њему извршене такве преправке.

У случају из става 4. овог члана Управа може на захтев власника да изврши његово баждарење по одредбама овог закона.

Баждарење домаћег брода грађеног за домаћег наручиоца или набављеног, или преправљеног у иностранству, или страног брода који по одредбама овог закона подлеже баждарењу, врши се чим брод стигне у прву домаћу луку.

Одредба става 6. овог члана не односи се на домаћи брод који је по одредбама овог закона већ баждарен у иностранству.

Захтев за баждарење домаћег брода дужан је да поднесе бродар.

Захтев за баждарење домаћег брода који се гради у домаћем или страном бродоградилшту мора да се поднесе чим на броду буду уграђене оплата, палубе и преграде.

Члан 100.

Поновно баждарење домаћег брода извршиће се, ако се:

- 1) после баждарења брода изврше преправке због којих се на броду мења највећа дозвољена истиснина за одговарајући газ или највећа носивост;
- 2) посумња у правилност извршеног баждарења;
- 3) брод унутрашње пловидбе уписује у уписник поморских бродова, односно ако се поморски брод уписује у уписник бродова унутрашње пловидбе.

У случају поновног баждарења, према одредбама става 1. тачка 1) овог члана, Управа одлучује да ли се, у зависности од извршених преправки брода, поновно баждарење мора извршити у целини или делимично.

Захтев за поновно баждарење из става 1. тачка 1) овог члана мора се поднети пре завршетка преправке брода.

Захтев за поновно баждарење из става 1. тачка 1) овог члана мора се поднети пре завршетка преправке и за страни брод који по одредбама овог закона подлеже баждарењу у Републици Србији, ако се преправке страног брода врше у домаћем бродоградилшту.

Захтев за поновно баждарење брода у случајевима из става 1. овог члана подноси лице из члана 99. став 8. овог закона, а захтев за поновно баждарење у случају из става 1. тачка 2) овог члана може, осим тог лица, поднети и Агенција за управљање лукама, односно правно лице овлашћено да наплаћује накнаду према регистарској тонажи, односно тонажи или истиснини брода.

Поновно баждарење брода на основу става 1. тачка 2) овог члана не може вршити овлашћено лице које је извршило претходно баждарење у чију се правилност посумњало.

Бродске исправе и књиге

Члан 101.

Бродске исправе које бродови морају да имају служе као доказ о идентитету, способности за пловидбу, техничким подацима и осталим својствима брода.

У бродске књиге које бродови морају да воде уносе се подаци о важнијим догађајима на броду и обављеним радњама на броду, као и подаци у вези са пловидбом, водним путем и бродом.

Члан 102.

Бродске исправе и књиге прописане овим законом морају да буду састављене на српском језику и на једном од језика предвиђених међународним споразумима.

Члан 103.

Бродске исправе и књиге прописане овим законом морају се налазити на броду и уредно водити.

Бродске исправе и књиге морају се показати на захтев лучке капетаније, као и дипломатских или конзуларних представништава Републике Србије.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, бродске исправе и књиге бродова без посаде не морају се налазити на броду већ се морају чувати код бродара.

Бродар је обавезан да учини доступним бродске исправе и књиге из става 3. овог члана на захтев лучке капетаније.

Члан 104.

Бродске исправе и књиге издате према прописима земаља чланица Европске уније признају се као да су издате у Републици Србији.

Исправе и књиге издате према прописима осталих земаља признају се под условима предвиђеним споразумом о међусобном признавању који се закључује са државом чију заставу брод вије.

Исправе брода којима се доказује способност брода за пловидбу издате у складу са Правилима надзора пловила на Рајни којим се доказује способност брода за пловидбу Рајном, признају се као да су издате у Републици Србији.

Исправе брода издате према „Пропису о превозу опасних материја Рајном – ADNR” признају се у Републици Србији као доказ да брод задовољава захтеве за превоз опасног терета водним путем.

Члан 105.

Брод мора имати бродско сведочанство.

Бродско сведочанство садржи све податке из књиге уписника бродова у који је брод уписан.

Бродским сведочанством доказује се: српска државна припадност брода, право и дужност да брод вије заставу трговачке морнарице Републике Србије, врста и намена брода, зона пловидбе на којој је овлашћен да плови, број путника и маса терета који брод сме да превози, као и статус Рајнског пловила.

Бродско сведочанство издаје лучка капетанија.

Бродско сведочанство издаје се на основу сведочанства о способности брода за пловидбу које издаје Управа.

Министарство води регистар издатих бродских сведочанстава.

Брод без посаде, на бродском трупу или на стално причвршћеној плочи или табли на трупу, мора имати натпис који садржи основне податке из бродског сведочанства.

Члан 106.

Брод мора да има сведочанство о способности брода за пловидбу.

Сведочанство о способности брода за пловидбу, којим се утврђује да брод одговара захтевима Техничких правила, издаје Управа, након извршеног прегледа из члана 86. овог закона.

Члан 107.

Привремени пловидбени лист издаје се броду набављеном у иностранству, као и броду који је у иностранству, а изгубљено му је бродско сведочанство.

Брод, који није уписан у уписник бродова који се води у Републици Србији стиче, привременим пловидбеним листом српску државну припадност и право и дужност да вије заставу трговачке морнарице Републике Србије.

Привремени пловидбени лист важи најдуже годину дана од дана издавања, а његова важност престаје и раније и то у часу када брод стигне у прву домаћу луку, односно пристаниште.

Привремени пловидбени лист издаје дипломатско или конзуларно представништво Републике Србије.

Члан 108.

Брод чија је посада укрцана на основу прописане исправе за укрцавање, мора имати попис посаде.

Пописом посаде утврђује се која су лица укрцана на брод као чланови посаде, у ком својству и њихове квалификације.

Попис посаде издаје лучка капетанија.

Пописом посаде брода утврђује се и који су чланови породице члана посаде брода укрцани на тај брод.

Члан 109.

Брод мора имати сведочанство о баждарењу.

Сведочанством о баждарењу теретног брода доказује се истиснина за сваки сантиметар газа, а код осталих бродова-истиснина при највећем дозвољеном газу и газу празног брода, као и слободни бок брода.

Сведочанство о баждарењу губи важност када се због преправки извршених на броду мења његова истиснина.

Сведочанство о баждарењу брода без посаде може се заменити натписом на бродском трупу или стално причвршћеној плочи или табли на трупу, који мора да садржи податке о носивости из сведочанства са фотокопијом или овереном копијом тог сведочанства која се налази на броду без посаде или тегљачу, односно потискивачу.

Члан 110.

Сведочанство о способности брода за обављање пробне вожње мора да има брод који намерава да изврши пробну вожњу.

Члан 111.

Брод који је опремљен уређајима за укрцавање и искрцавање терета мора да има регистар теретног уређаја.

Саставни део регистра теретног уређаја из става 1. овог члана, чине уверења о испитивању тих уређаја и њихове опреме.

Члан 112.

Брод који је био загађен глодарима (мишевима и пацовима), мора да има сведочанство о дератизацији.

Брод који није био загађен глодарима, мора да има сведочанство о ослобођењу од дератизације којим се доказује да је брод за одређено време, које је утврђено у сведочанству, ослобођен од вршења дератизације.

Сведочанство о дератизацији и сведочанство о ослобођењу од дератизације издаје орган надлежан за послове здравља.

Члан 113.

Броду или танкеру који превози хлађени или опасан терет мора да буде утврђена способност за превоз таквих терета.

Броду из става 1. овог члана чија је способност за превоз утврђена, издају се одговарајуће исправе, и то:

1) уверење о способности брода за укрцавање опасног терета-теретном броду способном за превоз опасног терета;

2) уверење о способности танкера за укрцавање опасног терета-танкеру способном за превоз опасног терета;

3) уверење о способности брода за укрцавање хлађеног терета-теретном броду способном за превоз хлађеног терета.

Исправама из става 2. овог члана потврђује се да брод испуњава услове прописане Техничким правилима за превоз хлађеног или опасног терета, ради заштите брода, лица на броду, терета и животне средине.

Члан 114.

Брод мора имати књигу прегледа и надзора.

У књигу прегледа и надзора Управа или лучка капетанија, када врше надзор над бродом, уписују податке о извршеном надзору, наводећи утврђене недостатке и налоге издате ради њиховог отклањања.

Члан 115.

Пловило које има радио-уређај дужно је да води радио-дневник.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, радио-дневник није дужно да води пловило које користи министарство надлежно за унутрашње послове и чамац за спасавање који припада броду.

Члан 116.

Привремено сведочанство о способности брода или танкера за укрцавање опасног терета за пловидбу, мора имати брод или танкер који Управа огласи способним за пловидбу, ако прегледом утврди да није способан за пловидбу у зонама у којима је до тада овлашћен да плови, али је способан за пловидбу у ужим зонама пловидбе, или га огласи способним да изузетно предузме једно или више одређених путовања која прелазе зоне пловидбе у којима је био овлашћен да плови, ако се на основу извршеног прегледа утврди да је способан за предузимање тих путовања.

Члан 117.

Привремено сведочанство о способности брода за превоз путника мора да има брод који није путнички брод, који Управа огласи способним да превози путнике на једном или више путовања или за одређено време, одређену зону пловидбе, ако је његова способност утврђена по одредбама овог закона и ако се прегледом утврди да брод испуњава услове за обављање таквог превоза путника.

Члан 118.

Пловило које има радио-уређај мора имати сведочанство о сигурности радио-уређаја, осим пловила које користи министарство надлежно за унутрашње послове.

Путнички брод мора да има књигу стабилитета.

Брод са сопственим погоном мора да води бродски дневник.

Брод који има посаду дужан је да води здравствени дневник.

Технички пловни објекат мора да води књигу рада.

Књигу о уљима мора имати брод који превози уља и брод који користи течно уље.

Брод мора да има књиге санитарне отпадне и каљужне воде.

Брод мора да има дневник бродског смећа.

Члан 119.

Важење регистра теретног уређаја потврђује се годишњим контролним прегледом, а обнавља се сваке четврте године или најкасније сваке пете године, редовним прегледом.

Члан 120.

Важење сведочанства о способности брода за пловидбу траје до рока назначеног у сведочанству и може се продужити највише за 90 дана.

Важење сведочанства о баждарењу за теретне бродове траје 10 година, а за остале бродове 15 година од дана издавања. Важење сведочанства о баждарењу продужава се за 10, односно 15 година, ако се утврди да подаци о истиснини или носивости одговарају стању на броду.

Важење привременог сведочанства о способности брода за пловидбу и привременог сведочанства о способности брода за превоз путника траје за оно време које је наведено у сведочанству, а најдуже до истека рока важења сведочанства о способности брода за пловидбу.

Важење сведочанства о способности брода за обављање пробне вожње траје 30 дана од дана издавања.

Члан 121.

Исправе из чл. 109, 110, 111, 113, 116, 117. и члана 118. став 1. овог закона, као и књиге из члана 114. и члана 118. став 2. овог закона издаје Управа, а књигу из члана 118. став 2. овог закона оверава Управа.

Књиге из члана 115. и члана 118. ст. 3, 4, 5, 6, 7. и 8. овог закона издаје лучка капетанија.

Члан 122.

Министар прописује врсту, садржину, обрасце и начин вођења бродских исправа и књига, као и начин вођења и садржину регистра издатих бродских сведочанстава.

Утврђивање способности чамца и пловећег тела за пловидбу и плутајућег објекта за плутање

Члан 123.

Чамци и пловећа тела могу се користити у пловидби, односно плутајући објекти за плутање ако:

1) је утврђена њихова способност за пловидбу, односно плутање у погледу конструкције, пловних својстава, погонских и других уређаја и опреме, у складу са Техничким правилима за чамце, пловећа тела и плутајуће објекте;

2) су уписани у уписник чамаца, пловећих тела и плутајућих објеката (у даљем тексту: уписник);

3) чамцем, пловећим телом и плутајућим објектом управља лице које је стручно оспособљено.

Члан 124.

Одредбе члана 123. овог закона не односе се на: спортске чамце без сопственог погона (веслачке чамце, кајаке, кануе, једрилице и слично) намењене такмичењу, чамце без сопственог погона који нису дужи од три метра, педолине, водене бицикле, даске и слична пловила, ако се њима не обавља привредна делатност.

Члан 125.

Способност чамца и пловећег тела за пловидбу, односно плутајућег објекта за плутање утврђује се прегледом којим се утврђује да чамац, пловеће тело, односно плутајући објекат одговара захтевима Техничких правила за чамце, пловећа тела и плутајуће објекте.

Преглед може бити основни, редовни и ванредни.

Технички надзор над градњом, основни, редовни и ванредни преглед врши министарство.

После извршеног прегледа издаје се исправа о способности за пловидбу чамца и пловећег тела, односно исправа о способности за плутање плутајућег објекта.

За чамце и пловећа тела који су уписани у уписник, издаје се пловидбена дозвола са регистарским бројем за идентификацију.

За плутајући објекат који је уписан у уписник, издаје се плутајућа дозвола са регистарским бројем за идентификацију.

Министар прописује врсту прегледа, намену, начин и поступак утврђивања способности за пловидбу чамаца и пловећих тела, односно плутање плутајућих објеката.

Министар прописује Техничка правила за чамце, пловећа тела и плутајуће објекте и рокове за њихову примену.

Накнада за вршење прегледа и техничког надзора над градњом чамца, пловећег тела и плутајућег објекта

Члан 126.

За вршење прегледа и техничког надзора над градњом из члана 125. став 3. овог закона плаћа се накнада.

Накнаду за вршење прегледа и техничког надзора из става 1. овог члана плаћају корисници пловила из члана 125. став 1. овог закона.

Министар утврђује висину накнаде из става 1. овог члана.

Средства остварена од накнаде из става 1. овог члана приход су буџета Републике Србије и користе се за обављање послова из члана 125. овог закона и у друге сврхе у складу са законом којим се уређује буџет Републике Србије.

Члан 127.

Чамац и плутајући објекат приликом уписа морају бити баждарени.

Баждарење се обавља према Техничким правилима о начину мерења и израчунавања запремине која су прописана за чамце и плутајуће објекте.

Ако се преправком мења запремина чамца, односно плутајућег објекта врши се поновно баждарење.

Члан 128.

Чамац и пловеће тело у пловидби, мора да има следеће исправе и књиге:

- 1) пловидбену дозволу;
- 2) попис посаде и књигу рада за чамац којим се обавља јавни превоз.

Плутајући објекат у плутању мора да има следеће исправе и књиге:

- 1) плутајућу дозволу;
- 2) попис посаде за плутајући објекат који се користи за привредне и јавне сврхе.

Министар прописује врсту, садржину и начин вођења исправе и књига из ст. 1. и 2. овог члана.

Исправе и књиге из ст. 1. и 2. овог члана издаје лучка капетанија.

Члан 129.

На чамац, пловеће тело, односно плутајући објекат не сме да се укрца, односно да на њему борави већи број лица него што је то одређено пловидбеном, односно плутајућом дозволом.

2. Посада

Члан 130.

Посаду брода сачињавају лица укрцана за извршење послова на броду и уписана у попис посаде.

Члан 131.

За вршење послова којима се обезбеђује безбедна пловидба, брод мора да има одговарајући број чланова посаде са прописаним звањима.

Министар прописује најмањи број чланова посаде за безбедну пловидбу које морају имати бродови и друга пловила трговачке морнарице.

Члан 132.

Члан посаде брода трговачке морнарице који врши послове којима се обезбеђује пловидба, може да буде лице које је стекло одговарајуће звање и које за вршење послова тог звања на броду има одговарајуће овлашћење, као и приправник за стицање звања.

Звање чланова посаде брода стиче се полагањем стручног испита за одређено звање, а доказује се овлашћењем за вршење послова на броду.

Овлашћење за вршење послова на броду које је издато супротно прописаним условима ништаво је.

Министар прописује програм, трошкове и начин обуке полагања стручног испита за стицање звања чланова посаде бродова трговачке морнарице.

Министар прописује звања, услове за стицање звања и овлашћења чланова посаде бродова трговачке морнарице, као и образац, садржину и начин издавања и начин вођења евиденције издатих овлашћења.

Члан 133.

Исправе о стручној оспособљености заповедника издате према прописима Централне комисије за пловидбу Рајном и земаља чланица Европске уније признају се као да су издате у Републици Србији.

Исправе о стручној оспособљености заповедника и осталих чланова посаде издате према прописима осталих земаља признају се под условима предвиђеним споразумом о међусобном признавању који се закључује са државом која је издала исправу о стручној оспособљености заповедника односно другог члана посаде.

Признавање исправа из става 1. овог члана условљено је врстом брода за коју исправа важи у земљи где је издата.

Прописом из члана 132. став 5. овог закона могу се прописати додатни услови за заповедника у погледу признавања исправа из става 1. овог члана, када заповеда бродом који плови одређеном деоницом водног пута за који се захтева познавање локалних услова пловидбе.

Члан 134.

Овлашћење за вршење послова на броду може се дати само лицу које је телесно и душевно способно да обавља посао на броду, што се утврђује и проверава лекарским прегледом.

Министар уз сагласност са министром надлежним за послове здравља прописује услове у погледу здравствене способности чланова посаде бродова и других пловила као и услове и начин вршења здравственог надзора.

Члан 135.

Члан посаде мора да врши послове на броду у складу са правилима навигације, на начин који омогућава безбедност пловидбе, који не оштећује

брод или терет на њему и не угрожава безбедност путника на броду или осталих чланова посаде и животну средину од загађивања штетним предметима или материјама од стране брода.

Одредба става 1. овог члана односи се и на чланове посаде других пловила.

Члан 136.

Као члан посаде на броду може да се укрца само лице које има бродарску књижицу или дозволу за укрцавање.

Бродарска књижица је исправа којом се доказује стручна спрема члана посаде, здравствено стање, својство у коме је члан посаде укрцан на брод, као и трајање запослења на броду. Бродарска књижица и дозвола за укрцавање су личне исправе лица коме су издате.

Бродарска књижица издата од лучке капетаније, снабдевена визом за путовање у иностранство од стране органа надлежног за издавање виза, служи и као путна исправа (пасош) и представља овлашћење за лице да буде члан посаде брода који плови у иностранство, као и да путује у иностранство ради укрцавања на брод или да се после искрцавања са брода у иностранству врати у Републику Србију.

Дозвола за укрцавање је исправа коју мора имати страни држављанин укрцан као члан посаде на домаћем броду.

Дозволом за укрцавање доказује се стручна спрема, здравствено стање, својство у коме је члан посаде укрцан на брод, као и трајање запослења на броду.

Министар прописује услове, начин издавања и обрасце бродарске књижице и дозволе за укрцавање, као и вођење евиденције издатих бродарских књижица и дозвола за укрцавање.

Члан 137.

Ако бродар искрца са брода члана посаде ван луке у којој је седиште бродара, бродар је дужан да му обезбеди повратак у место пребавишта, односно боравишта (у даљем тексту: повратно путовање).

Када се брод налази у иностранству, а бродар не поступи на начин из става 1. овог члана, повратно путовање ће на терет бродара, обезбедити дипломатско или конзуларно представништво Републике Србије.

Бродар има право регреса за наплату свих трошкова повратног путовања од члана посаде који се без дозволе искрцао са брода и тиме својом кривицом довео до престанка радног односа или који се искрцао са брода због повреде или обољења које је себи проузроковао намерно или услед грубе непажње.

Трошкови повратног путовања члана посаде обухватају дневнице и накнаду за лични превоз од момента искрцавања са брода до момента повратка у луку у којој је седиште бродара, односно у место његовог пребивалишта или боравишта, а према уговору о раду.

Одредбе овог члана односе се и на стране држављане који су чланови посаде домаћег брода и чланове породице искрцаног члана посаде.

Члан 138.

Члан посаде дужан је да одмах обавести заповедника или најстаријег официра палубе који га замењује о сваком ванредном догађају који би могао да угрози безбедност брода, путника, других лица или терета на броду, као и да загади животну средину опасним или штетним материјама од стране брода.

У случају опасности, бродолома или друге хаварије, чланови посаде дужни су да се залажу за спасавање брода, путника, других лица и терета на броду, као и за заштиту животне средине, док заповедник не нареди да се брод напусти.

Одредбе ст. 1. и 2. овог члана односе се и на чланове посаде других пловила.

Члан 139.

Бродар је дужан да члану посаде накнади штету проузроковану на стварима намењеним за његову личну употребу на броду и личну употребу чланова његове породице укрчане на броду, одређеним уговором о раду, које су уништене или оштећене приликом бродолома или друге хаварије брода.

Члан посаде који је у радном односу, у случају бродолома има право на накнаду зараде најмање за два месеца од дана бродолома, према просеку зараде за последња три месеца, ако му по уговору о раду зарада не припада за дуже време.

У случају из става 2. овог члана члану посаде, страном држављанину или лицу без држављанства, припада накнада зараде у износу одређеном уговором о раду - за сваки дан незапослености која је наступила као последица бродолома, али најдуже за два месеца од дана бродолома.

Члан посаде нема право на накнаду из ст. 1, 2. и 3. овог члана, ако бродар докаже да су они проузроковали штету намерно или крајњом непажњом.

На повратно путовање члана посаде који је претрпео бродолом односе се одредбе члана 137. овог закона.

Члан 140.

Заповедник, односно члан посаде брода, за време обављања дужности на броду не сме бити у стању опијености, односно премора.

Заповедник, односно члан посаде дужан је да се подвргне лекарском прегледу и другим методама, односно анализама крви и/или урина, ради утврђивања стања опијености.

Стање премора постоји ако је члан посаде непрекидно вршио послове на броду дуже од осам сати.

Ако инспектор безбедности пловидбе утврди да су наступиле околности из става 1. овог члана, као меру опреза ће наредити заповеднику да одмах тог члана посаде удаљи са послова на броду док траје стање опијености, односно премора.

Истом члану посаде не могу се поверити послови на броду пре истека накнадног рока од осам сати.

Ако инспектор безбедности пловидбе утврди да су наступиле околности из става 1. овог члана, као меру опреза ће наредити заповеднику да се одмах

удаљи са послова заповедника брода, док траје стање опијености, односно премора.

Ако због удаљења са послова на броду заповедника, односно члана посаде брод не испуњава услове о најмањем броју чланова посаде за безбедну пловидбу, инспектор безбедности пловидбе ће броду забранити пловидбу док траје стање опијености, односно премора.

Одредба става 1. овог члана односи се и на чланове посаде других пловила.

Члан 141.

Решавање међусобних радних спорова између чланова посаде брода или другог пловила намењеног за привредне сврхе и бродара, као и спорове између заповедника брода или другог пловила намењеног за привредне сврхе и бродара, ако је учесник у спору домаћи или страни држављанин или лице без држављанства, врши се према домаћем радном праву.

Заповедник брода

Члан 142.

Бродом заповеда заповедник.

Заповедника именује и разрешава бродар.

У случају смрти, спречености или одсутности, заповедника брода замењује, са свим његовим овлашћењима, најстарији официр палубе.

Члан 143.

Заповедник је одговоран за безбедност брода и ред на броду у складу са овим законом и прописима донетим на основу овог закона.

Ако брод са сопственим погоном тегли или потискује друге бродове, заповедник тог брода је заповедник целог састава.

Заповедник челног брода са сопственим погоном који тегли друге бродове, заповедник је целог састава.

Ако два или више бродова са сопственим погоном везани бок уз бок тегле или потискују друге бродове, заповедник састава је заповедник брода са сопственим погоном који има највећу снагу машинског погонског уређаја.

У осталим случајевима заповедник састава одређује се када то околности захтевају.

Члан 144.

Заповедник брода дужан је да се брине о снабдевању брода, о бродској администрацији, о његовом одржавању, о одржавању у исправном стању трупа брода, машина, уређаја и опреме, о сигурности уређаја брода, о правилном укрцавању, слагању, превозу и искрцавању опасног и осталог терета, о правилном укрцавању, смештају и искрцавању путника и о извршавању свих задатака везаних за процес рада и безбедност на броду.

Заповедник брода је дужан да у прописаним роковима врши вежбе са чамцима и осталим средствима за спасавање, као и уређајима за откривање, спречавање и гашење пожара.

Заповедник брода дужан је да за време пловидбе буде на броду.

Заповедник брода дужан је да пре поласка на пут провери исправност брода који му омогућава да изврши одређено путовање и да обезбеди да се све прописане исправе и књиге, као и чланови посаде налазе на броду, а при превозу путника да утврди да ли су предузете све мере за безбедност путника.

Заповедник брода који тегли, односно потискује друге бродове дужан је да пре поласка на пут провери исправност и способност свих бродова за извршење одређеног путовања.

Члан 145.

Заповедник је дужан да лично руководи бродом кад год то захтева безбедност брода, као и за време слабе видљивости или магле, а заповедник брода који тегли, односно потискује друге бродове и кад то захтева безбедност бродова у тегљењу или потискивању.

Члан 146.

Ако наступе догађаји који брод или брод у тегљењу или потискивању или лица на њима доведу у опасност, заповедник брода са сопственим погоном дужан је да предузме све мере за спасавање лица и отклањање опасности за брод и ствари на броду, као и за заштиту животне средине.

У случају из става 1. овог члана заповедник брода који тегли, односно потискује друге бродове, дужан је да жртвује или оштети терет, друге ствари или уређаје брода или опрему који нису неопходни за пловидбу или делове брода чије је жртвовање или оштећење мање штетно за бродара и лица заинтересована за терет на броду, а ако је то неопходно и брод.

Члан 147.

Ако су у случају опасности за брод све мере предузете за спасавање брода остале без успеха, и ако је пропаст брода неизбежна, заповедник брода дужан је да првенствено предузме мере потребне за спасавање путника и других лица на броду, да уклони брод са пловног пута, ако је то могуће, као и да нареди да се брод напусти.

У случају из става 1. овог члана заповедник је дужан да предузме и све мере потребне за спасавање бродског дневника, а ако околности случаја допуштају и мере за спасавање других бродских књига, бродских исправа и карата односног путовања и готовог новца бродске благајне.

Заповедник може да напусти брод тек пошто је, у границама стварне могућности, предузео све мере из ст. 1. и 2. овог члана.

Члан 148.

Ако на броду наступи догађај који угрожава безбедност брода или пловидбе, или ако наступи ванредни догађај броду, путницима, другим лицима или стварима на броду, или ако се примети било каква непосредна опасност за безбедност пловидбе, загађивање опасним или штетним материјама на водном путу, заповедник је дужан да опис тог догађаја, односно белешку о примећеној непосредној опасности или загађивању на водном путу одмах унесе у бродски дневник.

Заповедник је дужан да о догађају из става 1. овог члана, одмах радио везом обавести остале учеснике у пловидби и најближу лучку капетанију, и да по доласку у прву луку, односно пристаниште, поднесе извештај лучкој капетанији, заједно са изводом из бродског дневника.

Ако је догађај из става 1. овог члана наступио за време пловидбе у иностранству, заповедник је дужан да по доласку у прву луку, односно пристаниште извештај о догађају, заједно са изводом из бродског дневника, поднесе дипломатском или конзуларном представништву Републике Србије.

Члан 149.

Заповедник је дужан да унесе у бродски дневник рођење и смрт лица на броду, назначујући место или географску позицију брода и време рођења, односно смрти, као и прими изјаву последње воље и то примање унесе у бродски дневник, наводећи време када је последњу изјаву воље примио.

Заповедник је дужан да о чињеници рођења и смрти и о примању изјаве последње воље сачини записник на прописани начин и достави га најближој лучкој капетанији у коју стигне, а у иностранству најближем дипломатском, односно конзуларном представништву Републике Србије.

Члан 150.

Заповедник је овлашћен и дужан да свим лицима на броду издаје наређења којима се обезбеђују брод и пловидба и одржавање реда на броду, као и да надзире извршење издатих наређења.

Ради одржавања реда и безбедности на броду заповедник може да држи на броду ватрено оружје, док чланови посаде не могу на броду да држе оружје.

Члан 151.

Заповедник има право да за време пловидбе ограничи слободу кретања на броду сваком лицу које теже угрози безбедност брода, чланова посаде, путника и других лица, ствари на броду и животне средине загађивањем опасним или штетним материјама. Слобода кретања може да се ограничи само ако је то неопходно ради безбедности путника и других лица и робе на броду или ради заштите брода или заштите животне средине и може за странца да траје најдуже до доласка брода у прву луку, односно пристаниште у које брод уплови, а за држављанина Републике Србије најкасније до доласка брода у прву домаћу луку, односно пристаниште.

Мере из става 1. овог члана уносе се у бродски дневник са образложењем.

Члан 152.

Заповедник има право да члана посаде који нарушава безбедност пловидбе удаљи са радног места, а по потреби, да га искрца са брода и врати у луку укрцавања у којој је седиште бродара.

Члан 153.

Ако за време путовања члан посаде, путник или друго лице на броду изврши кривично дело, заповедник је дужан да предузме, према околностима, мере потребне да се спречи или ублажи наступање штетних последица тог дела и да се извршилац позове на одговорност.

Ако постоји опасност да извршилац дело понови или да побегне, заповедник ће наредити: да се извршиоцу кривичног дела ограничи слобода кретања на броду или да се лиши слободе; да се испитивањем извршиоца, сведока, очевидаца и оштећеника утврде све околности под којима је дело извршено и последице које су наступиле; да се о сваком саслушању састави записник; да се као докази узму на чување предмети на којима или помоћу којих

је кривично дело извршено, односно на којима су трагови извршеног дела видљиви; да се предузму и друге мере ради утврђивања околности под којима је кривично дело извршено.

Ако се брод налази у иностранству, заповедник је дужан да о извршеном кривичном делу поднесе извештај дипломатском или конзуларном представништву Републике Србије у држави у чију луку, односно пристаниште брод уплови. Заповедник је дужан да са извршиоцем кривичног дела поступи према упутствима дипломатског или конзуларног представништва Републике Србије.

По доласку у домаћу луку, односно пристаниште у које брод најпре уплови, заповедник је дужан да извршиоца кривичног дела преда органу унутрашњих послова у тој луци, односно пристаништу, с писменим извештајем о извршеном кривичном делу и записницима и предметима из става 2. овог члана.

Мере из ст. 2. и 4. овог члана уносе се у бродски дневник са образложењем.

Члан 154.

Ако члан посаде који је држављанин Републике Србије самовољно напусти брод у иностраној луци, односно пристаништу, заповедник је дужан да ово напуштање пријави дипломатском или конзуларном представништву Републике Србије у односној држави, а ако овог нема дипломатском или конзуларном представништву државе овлашћене да заступа интересе држављана Републике Србије, а ако ни овог нема капетанији те луке.

Заповедник је дужан да састави записник и утврди које су ствари и исправе члана посаде који је самовољно напустио брод остале на броду.

Записник се саставља у присуству двојице сведока, а потписују га заповедник и сведоци.

Белешку о самовољном напуштању брода и о стварима члана посаде које су остале на броду и њиховој предаји надлежном домаћем органу, заповедник је дужан да унесе у бродски дневник.

Орган који у луци, односно пристаништу прими личне ствари и исправе члана посаде који је самовољно напустио брод, предаће их његовој ужој породици или родитељима, а ако њих нема лицу које одреди надлежни орган старатељства.

Члан 155.

Сматра се да је члан посаде самовољно напустио брод ако се није вратио на брод до одласка брода из луке, односно пристаништа.

Ако је члан посаде био спречен да се врати на брод до одласка брода из луке, односно пристаништа, сматра се да је самовољно напустио брод ако се у року од три дана од дана када је сметња била отклоњена, није пријавио органу из члана 154. став 1. овог закона.

Члан 156.

Заповедник брода који на било који начин дозна да се лице, укључујући и непријатеље у случају оружаног сукоба, налазе у животној опасности на унутрашњим водама, дужан је да им одмах крене у помоћ највећом могућом брзином, обавештавајући их о томе ако је то могуће и да предузме њихово спасавање.

Заповедник брода у опасности има право, после договора са заповедницима бродова који су одговорили на његов позив за помоћ, ако је договор могућ, да изабере један од тих бродова или више њих за које сматра да су најприкладнији да му пруже помоћ.

Заповедник или заповедници бродова изабрани да пруже помоћ броду у опасности дужни су да прихвате избор и да одмах, највећом могућом брзином, крену у помоћ лицима која су у животној опасности.

Заповедник је дужан да спасава лица која су у животној опасности иако се она томе противе или ако се спасавању лица противи заповедник брода на коме се та лица налазе.

Члан 157.

Изузетно од одредаба члана 156. овог закона, заповедник није дужан да крене у помоћ и да предузме спасавање лица у животној опасности, ако:

1) би предузимање тог спасавања представљало озбиљну опасност за брод којим он заповеда и за лица на том броду или ако он оправдано сматра да, према посебним околностима случаја, предузимање спасавања лица у опасности не би било успешно;

2) сазна да је други брод изабран да иде у помоћ и да је изабрани брод тај избор прихватио;

3) од заповедника брода у опасности, или непосредно од лица која су била у животној опасности, или од заповедника другог брода који је стигао до тих лица буде обавештен да помоћ више није потребна.

Члан 158.

У случају судара бродова заповедник брода је дужан да, ако је у могућности да то учини без озбиљне опасности за брод којим заповеда и за лица на њему, поред првенственог спасавања лица, предузме и спасавање брода с којим се сударио брод којим он заповеда, и дужан је да брод коме прети опасност да потоне без одлагања уклони са пловног пута.

Заповедник је дужан да када се брод којим он заповеда нађе у близини брода који даје позив за помоћ, и кад није било судара, да одмах предузме спасавање тог брода, ако је у могућности да то учини без озбиљне опасности за брод којим заповеда и за лица на њему.

Члан 159.

Заповедник домаћег брода који сазна да је други брод српске државне припадности у опасности, дужан је да, поред првенственог спасавања лица, предузме и спасавање брода и ствари са тог брода које су својина домаћег правног лица или својина држављана Републике Србије, ако се спасавању брода и ствари на њему изричито не противи заповедник брода, односно власник брода или бродар брода у опасности.

Заповедник није дужан да предузме спасавање брода према одредби става 1. овог члана ако то не може да учини без озбиљне опасности за лица на броду или за брод којим заповеда или ако оправдано сматра да спасавање брода не би било целисходно нити разумно, с обзиром на могућности спасавања, вредност брода у опасности и робе на том броду, као и на ризике и трошкове којима би предузетим спасавањем изложио брод којим заповеда.

Одредбе ст. 1. и 2. овог члана односе се и на чланове посаде других пловила.

Члан 160.

Заповедник брода је дужан да броду са којим се сударио брод којим он заповеда, ако је могуће саопшти име и луку уписа брода којим заповеда, име последње луке, односно пристаништа из кога је испловио и име луке, односно пристаништа у које плови.

Члан 161.

Заповедник мора у бродски дневник да унесе разлоге због којих није кренуо у помоћ лицима у опасности и предузео њихово спасавање, као и разлоге због којих није предузео спасавање брода и ствари на њему.

Разлоге из става 1. овог члана мора да унесе у одговарајуће књиге и члан посада другог пловила.

Члан 162.

Власник брода или бродар не одговара за штету која настане због тога што је заповедник повредио дужности из чл. 156, 158. и 159. овог закона.

Члан. 163.

Спасавање домаћег ратног брода неће се предузети у случају изричите забране команданта брода.

Одредбе чл. 156, 158. и 159. овог закона односе се и на ратне бродове.

Изузетно од одредбе става 2. овог члана, министар надлежан за послове одбране прописује у којим случајевима командант домаћег ратног брода није дужан да врши спасавање у случајевима из чл. 156, 158. и 159. овог закона.

Члан 164.

Одредбе овог закона које се односе на посаду и заповедника брода односе се и на техничке пловне објекте.

Посада чамца, пловећег тела и плутајућег објекта

Члан 165.

Лице које управља чамцем, пловећим телом или плутајућим објектом мора бити телесно и душевно способно, стручно оспособљено и сматра се заповедником таквог пловила.

Министар прописује услове које морају да испуњавају лица за управљање пловилима из става 1. овог члана, програм, трошкове и начин полагање стручног испита, као и образац, садржину, начин издавања и трајања дозволе за управљање.

Део четврти

I. ЛУЧКА КАПЕТАНИЈА, RIS, VTS И СИГУРНОСНА ЗАШТИТА БРОДОВА, ОБЈЕКТА БЕЗБЕДНОСТИ ПЛОВИДБЕ И ЛУКА

1. Лучка капетанија

Члан 166.

Лучка капетанија је подручна јединица министарства, која обавља управне, техничке, инспекцијске и друге стручне послове којима се обезбеђује безбедност пловидбе на подручју своје надлежности.

Члан 167.

Лучка капетанија:

- 1) спроводи поступак испитивања пловидбених незгода;
- 2) утврђује способност чамаца, плутајућих објеката и пловећих тела за пловидбу, односно плутање;
- 3) врши техничке и друге стручне послове безбедности пловидбе који су јој овим законом и другим прописима стављени у надлежност;
- 4) прикупља статистичке податке о робном транспорту на водним путевима;
- 5) врши трагање и спасавање угрожених лица и ствари на водним путевима, у сарадњи са министарством надлежним за унутрашње послове;
- 6) врши надзор над пловидбом пловила;
- 7) обавља и друге послове који су јој овим законом и другим прописима стављени у надлежност.

Члан 168.

Лучка капетанија на граничном прелазу за међународни водни саобраћај врши улазно-излазне ревизије пловила у сарадњи са другим надлежним државним органима.

Члан 169.

Управни послови из надлежности лучке капетаније су:

- 1) вођење уписника бродова и других пловила;
- 2) вођење прописане службене евиденције у вези са извршеним уписима;
- 3) издавање прописаних књига и исправа;
- 4) издавање личних и других исправа за чланове посаде пловила;
- 5) и други управни послови који су им овим законом или другим прописима стављени у надлежност.

Члан 170.

Лучка капетанија може ради безбедности пловидбе налогом да забрани, односно ограничи пловидбу и одреди посебне услове пловидбе у циљу заштите људских живота, имовине, животне средине, безбедности хидрограђевинских објеката на водном путу и друго.

Учесници у пловидби дужни су да поступају у складу са налозима из става 1. овог члана.

Налогe из става 1. овог члана лучка капетанија објављује путем саопштења бродарству.

Члан 171.

Лучка капетанија обавезно спроводи поступак испитивања пловидбених незгода, ако је услед пловидбене незгоде настала смрт или тежа телесна повреда лица, губитак или оштећење имовине већег обима.

Лучка капетанија евидентира незгоде и штете из става 1. овог члана.

Министар прописује начин испитивања пловидбених незгода пловила.

Члан 172.

У случају пловидбене незгоде у којој је настала смрт или тежа телесна повреда лица, губитак или оштећење имовине већег обима, заповедник пловила дужан је да:

1) задржи пловило на месту пловидбене незгоде до окончања увиђаја, ако пловило својим положајем не угрожава своју безбедност или безбедност других пловила;

2) уклони пловило на најближе подобно место, ако то пловило угрожава своју безбедност или безбедност других пловила и да настоји да се не мења стање на месту пловидбене незгоде у циљу утврђивања узрока због којих је дошло до пловидбене незгоде;

3) без одлагања обавести о пловидбеној незгоди лучку капетанију и сачека долазак овлашћеног лица.

Члан 173.

Учесник у пловидби, други орган као и друго лице, које је обавештено о пловидбеној незгоди, дужно је да о томе хитно обавести лучку капетанију.

Члан 174.

Радам лучке капетаније руководи лучки капетан.

Члан 175.

Министар прописује стручну спрему, звања као и друге потребне услове које морају испуњавати запослени у лучким капетанијама.

Члан 176.

Запослени у лучким капетанијама дужни су да носе службено одело за време обаљања послова.

Министар прописује изглед службеног одела и ознаке на службеном оделу.

2. Речни информациони сервиси (RIS)

Члан 177.

Речни информациони сервиси (RIS) (у даљем тексту: RIS) успостављају се на водним путевима најмање класе IV и већим, као и у лукама отвореним за међународни саобраћај.

Члан 178.

RIS пружа услуге којима се обезбеђују информације: о пловидби и саобраћају, за управљање транспортом, статистичке, за потребе царинских и полицијских органа, о незгодама, о лучким и другим таксама и друге информације.

RIS морају бити ефикасни, прошириви и међусобно усаглашени, тако да омогућавају повезивање са информатичким системима других видова транспорта, комерцијалним делатностима и управљачким системима у транспорту.

Члан 179.

RIS успоставља Дирекција.

Успостављање RIS-а подразумева:

- 1) успостављање RIS центара;
- 2) пружање релевантних информација које се односе на пловидбу и планирање путовања корисницима RIS-а у приступачном електронском облику;
- 3) обезбеђивање на свим водним путевима најмање класе Va и већим, у складу са класификацијом европских водних путева, тако да корисници RIS-а поред информација наведених у тачки 2) овог члана, имају на располагању одговарајуће електронске пловидбене карте (ENC);
- 4) омогућавање надлежним државним органима, у мери у којој је обавештавање са пловила прописано националним или међународним прописима, да уредно добијају електронске извештаје са пловила (ERI). У прекограничном транспорту ове информације преносе се надлежним органима суседне државе и сваки такав пренос биће завршен пре доласка пловила на гранични прелаз;
- 5) обезбеђивање да су саопштења бродарству, подаци о водостају (или највећем допуштеном газу) и извештаји о леду доступни у облику порука које су стандардизоване, кодиране и доступне за преузимање. Стандардизоване поруке морају да садрже минимум информација које се односе на безбедност пловидбе, при чему саопштења бродарству морају бити доступна у електронском облику;
- 6) пружање релевантних података који настају у оквиру система за лоцирање и праћење пловила надлежним државним органима и осталим корисницима;
- 7) обезбеђивање функционалности система и појединих сервиса;
- 8) управљање базама података RIS-а.

Члан 180.

Министарство врши надзор над RIS-ом и даје сагласност на предлоге планова развоја RIS-а које доноси Дирекција.

Финансијска средства потребна за успостављање, функционисање и одржавање RIS-а обезбеђују се у буџету Републике Србије, од наплате услуга RIS-а које нису у функцији безбедности пловидбе и из других извора.

Дирекција прописује начин организације RIS-а, техничке спецификације за опрему и услуге, начин издавања уверења о одобрењу типа, као и обука у вези управљања RIS-ом.

Члан 181.

Корисници RIS услуга су заповедници пловила, RIS и VTS центри, оператери на преводницама, оператери на мостовима, надлежни државни органи у области унутрашње пловидбе, Агенција за управљање лукама и лучки оператери, оператери у центрима за интервенције у ванредним ситуацијама, бродари, крцатељи и примаоци терета, шпедитери, агенти и друга лица.

Члан 182.

RIS центар пружа следеће информације:

1) информације о пловном путу (FI) које садрже географске, хидролошке, саобраћајне и административне информације везане за пловни пут у зони RIS-а, а које се захтевају од корисника RIS-а како би могли да планирају, извршавају и прате извршење путовања. Информације из ове тачке су једносмерне и иду од RIS центра ка корисницима RIS-а;

2) тактичке саобраћајне информације (TTI) које утичу на доношење тренутних одлука заповедника пловила или VTS оператера везаних за пловидбу у стварној саобраћајној ситуацији и ближој географској околини;

3) стратешке саобраћајне информације (STI) које утичу на средњорочне и дугорочне одлуке корисника RIS-а.

RIS центар може пружати и друге информације.

Члан 183.

Сва пловила, осим чамаца, пловећих тела и плутајућих објеката која плове у подручју RIS-а из члана 177. став 1. овог закона дужна су да користе прописане услуге и информације RIS-а.

Сва пловила из става 1. овог члана која плове у подручју RIS-а из члана 177. став 1. овог закона дужна су да користе опрему и уређаје за коришћење услуга RIS-а.

Влада прописује врсте услуга RIS-а и почетак њихове обавезне примене.

Члан 184.

Опрема и уређаји из члана 183. став 2. овог закона морају бити у складу са Техничким правилима из члана 90. става 2. овог закона.

Опрема и уређаји из става 1. овог члана, морају имати уверење о одобрењу типа пре почетка коришћења издатог од стране Управе.

Уверење о одобрењу типа издато од стране овлашћених органа земаља чланица Европске уније признаје се као да је издато у Републици Србији.

Уверење о одобрењу типа издато од стране овлашћених органа осталих земаља признаје се на основу билатералних споразума.

Члан 185.

Прикупљање, обрада и употреба личних података и посебних категорија личних података, а који су потребни за рад RIS-а подлежу заштити, у складу са посебним прописима.

Члан 186.

RIS поруке и записи морају се заштити од неовлашћене употребе и злоупотребе која укључује неовлашћени приступ, измену или губитак.

Члан 187.

Заповедник је одговоран за тачност података о пловилу и путовању када саопштава свој идентитет и позицију RIS центру.

Подаци из става 1. овог члана чувају се у RIS центру најмање три године и могу да служе као доказ у поступку решавања спорова који се воде поводом пловидбених незгода.

У случају пловидбених незгода са смртном последицом и великих материјалних штета RIS подаци чувају се на неограничено време.

Подаци добијени од RIS-а могу служити као обориви доказ на суду.

3. Сервис за управљање бродским саобраћајем (VTS)

Члан 188.

У циљу унапређења безбедности и ефикасности бродског саобраћаја и заштите животне средине министар установљава пружање услуга сервиса за управљање бродским саобраћајем (VTS), у подручјима где то безбедност саобраћаја захтева (саобраћај високог интезитета, превоз опасног терета, опасне и комплексне пловидбене ситуације, отежавајући хидрографски, хидролошки и метеоролошки услови, међусобни утицај водног транспорта и других активности на водном путу, повећани број незгода у одређеној зони, постојећи планови бродског саобраћаја на одређеном водном путу и због потреба сарадње између суседних држава, уски пролази, посебне лучке конфигурације, мостови, преводнице и сличне препреке, постојеће или предвиђене промене у систему саобраћаја у одређеној зони и друго).

VTS сервис омогућава идентификацију и праћење пловила, стратешко планирање кретања пловила и пружање пловидбених информација и помоћи. VTS сервис треба да омогући тачне и јасне информације, као и да пружи помоћ у смањењу ризика загађивања и координацију приликом предузимања мера заштите од загађивања животне средине.

Члан 189.

Министарство управља VTS-ом.

Успостављање VTS-а подразумева:

- 1) пружање релевантних података који се односе на унапређење безбедности и ефикасности бродског саобраћаја корисницима VTS-а;
- 2) обезбеђивање одговарајуће опреме и објеката за остваривање циљева сервиса;
- 3) обезбеђивање одговарајућег стручног кадра (у даљем тексту: VTS оператер) за испуњавање постављених циљева сервиса.

Лучка капетанија обавља послове сервиса за управљање бродским саобраћајем (VTS), у оквиру које се успоставља VTS центар.

Оперативно управљање VTS центром поверава се VTS оператеру.

Члан 190.

VTS центар пружа најмање информационе услуге, а може пружати услуге помоћи при пловидби и услуге помоћи у организацији саобраћаја.

Члан 191.

Информационе услуге односе се на пренос информација у одређеним временским интервалима током радног времена VTS центра, уколико VTS центар сматра да је то потребно или на захтев пловила, а у оквиру тог обавештавања даје податке о позицији пловила, врши њихову идентификацију и саопштава намере других пловила учесника у саобраћају.

Поред информација из става 1. овог члана, у оквиру информационих услуга пружају се подаци о условима на водном путу, временским приликама, опасностима и о другим елементима који могу бити од утицаја на кретање пловила.

Члан 192.

Услуге помоћи при пловидби су услуге којима се помаже при доношењу одлука на пловилу везаним за пловидбу и праћење ефекта таквих одлука. Помоћ при пловидби је посебно значајна при условима смањене видљивости, отежаних метеоролошких услова, квара или недостатака који утичу на правилан рад радара, управљање пловилом или погон. Помоћ при пловидби даје се у форми информације о положају на захтев учесника у саобраћају или у специфичним околностима када то VTS оператер сматра неопходним, коришћењем технологија (GNSS/Galileo и слично).

Члан 193.

Услуге помоћи у организацији саобраћаја су услуге са циљем спречавања развоја опасних ситуација у саобраћају пловила управљањем одвијања саобраћаја, као и са циљем обезбеђивања безбедног и ефикасног бродског саобраћаја у подручју VTS-а.

Члан 194.

VTS центар води евиденцију о догађајима и чињеницама у оквиру своје делатности и може их учинити доступним ако процени да је то оправдано и да ће дати подаци бити заштићени.

Члан 195.

Сва пловила, осим чамаца, пловених тела и плутајућих објеката која плове у подручју обавезне примене VTS-а дужна су да користе прописане услуге и информације VTS-а.

Члан 196.

Коришћење услуга VTS сервиса не ослобађа заповедника пловила његове одговорности за безбедну пловидбу и маневрисање пловилом.

Члан 197.

Министар прописује начин организације VTS центра, критеријуме за одређивање подручја обавезне примене VTS-а, подручја примене, ниво услуга, техничке спецификације за опрему и услуге, начин вођења евиденције о догађајима и чињеницама, као и обуку VTS оператера.

4. Сигурносна заштита бродова, објеката безбедности пловидбе и лука

Члан 198.

На објектима безбедности пловидбе на међународним водним путевима, бродовима и у лукама отвореним за међународни саобраћај мора се осигурати одговарајућа заштита од догађаја који могу угрозити сигурност пловидбе, људске животе и здравље, као и животну средину.

Члан 199.

Брод који плови у међународној пловидби мора имати сигурносни план и члана посаде одговорног за сигурност брода.

Лука отворена за међународни саобраћај мора имати сигурносни план и лице одговорно за сигурност у луци.

Члан 200.

Дирекција мора имати сигурносне планове којима се обезбеђује минимум мера за заштиту објеката безбедности пловидбе и других инфраструктурних објеката који чине саставни део међународних водних путева, као и лице одговорно за сигурност.

Члан 201.

Сагласност на предложене сигурносне планове из чл. 199. и 200. овог закона даје министарство и министарство надлежно за унутрашње послове.

Бродар, Агенција за управљање лукама и Дирекција дужни су да спроводе сигурносне планове.

Члан 202.

Влада прописује начин остваривања сигурносне заштите бродова, објеката безбедности пловидбе на међународним водним путевима и лука отворених за међународни саобраћај, садржину и начин доношења сигурносних планова, програм обуке и начин полагања испита за лица одговорна за сигурност, као и одговарајуће исправе.

Део пети

I. ЛУКЕ И ПРИСТАНИШТА

1. Луке

Члан 203.

Луке и пристаништа у Републици Србији су добра од општег интереса.

Изградња и одржавање лука отворених за јавни саобраћај од државног је значаја и врши се у складу са плановима из члана 9. овог закона.

Члан 204.

Лука мора испуњавати услове за безбедан прихват пловила и обављање лучких делатности у складу са наменом луке, односно појединог њеног дела.

Одредбе става 1. овог члана односе се и на пристаништа и привремена претоварна места.

Агенција за управљање лукама

Члан 205.

Управљање лукама и пристаништима врши Агенција за управљање лукама (у даљем тексту: Агенција), без обзира на својински статус луке и пристаништа.

Управљање луком и пристаништем је делатност која се врши у циљу континуираног, несметаног и стручног обављања послова на лучком подручју.

Члан 206.

Влада, на предлог министарства, оснива Агенцију, као јавну агенцију за обављање послова из чл. 207. и 208. овог закона.

Члан 207.

Агенција обавља следеће регулаторне, стручне и развојне послове:

1) доношења планова из члана 9. овог закона у делу који се односи на луку и пристаништа, у облику развојне студије са проценом финансијског и економског ефекта, уз сагласност министарства, аутономне покрајине и надлежног органа јединице локалне самоуправе, као и програма који су у вези са објектима који повезују лучку инфраструктуру са пратећом саобраћајном инфраструктуром;

2) праћења рада лучких оператера и корисника луке, односно пристаништа који обављају лучке делатности у складу са природом њиховог пословања и обавезама преузетим према Агенцији;

3) подстицања међулучке и унутрашње лучке конкуренције и спречавање монопола у луци, односно пристаништу;

4) промоције водног транспорта и у зависности од циљева и задатака пројеката конкурише или ствара услове заинтересованим субјектима да конкуришу за средства из међународних и европских фондова који су предвиђени за ову намену;

5) маркетинга и промоције лука и пристаништа на тржишту;

6) изградње, модернизације и одржавања лучке инфраструктуре која је у јавној својини, као и контроле над одржавањем лучких грађевина које су у власништву или закупу појединих лучких оператера;

7) редовног одржавања лучке акваторије и објеката безбедности пловидбе на лучком подручју;

8) одржавања реда у луци, изузев послова који су у надлежности лучких капетанија;

9) заштите лучког подручја и акваторије од загађења;

10) давања стручне и техничке помоћи приликом оснивања нових лука.

Члан 208.

У оквиру своје делатности Агенција обавља и следеће послове:

- 1) организовања рада лучког координационог тела при свакој луци, односно пристаништу у циљу заједничког оперативног деловања лучких оператера, корисника лучких услуга и трећих лица (копнених возара, управних органа и других). Лучко координационо тело нарочито утврђује редослед пристајања пловила, места пристајања пловила, премештање пловила са једног веза на други, координацију и контролу копненог транспорта унутар лучког подручја, као и редослед улазака и излазака превозних средстава и робе;
- 2) прихвата отпада, смећа, санитарних отпадних и каљужних вода са пловила;
- 3) обезбеђивања пружања услуга од општег интереса уколико за такве услуге нема интереса од стране лучких оператера;
- 4) друге послове одређене законом.

Члан 209.

С обзиром на значај, величину, услове, капацитет и врсте послова које обављају, луке отворене за јавни саобраћај могу да буду отворене за међународни и домаћи саобраћај.

Члан 210.

Луке отворене за међународни саобраћај према одредбама овог закона отворене су и за домаћи саобраћај.

Луке и пристаништа морају да испуњавају услове у погледу оперативне обале, уређаја за прекрцавање и за смештај терета и друге техничке и организационе услове.

Влада, на предлог Агенције, одређује луку, односно део луке намењен за међународни, односно домаћи саобраћај и пристаниште.

Агенција одређује привремено претоварно место.

Влада ближе прописује услове које морају да испуњавају луке отворене за међународни саобраћај, луке отворене за домаћи саобраћај, пристаништа и привремена претоварна места.

Члан 211.

У луке отворене за јавни саобраћај могу да упловљавају пловила ради обављања укрцавања-искрцавања путника и робе, снабдевање залихама, смене чланова посаде или неког другог разлога у складу са законом.

Ради вршења послова из става 1. овог члана страна пловила могу упловљавати само у луке отворене за међународни саобраћај.

Члан 212.

У лукама отвореним за међународни саобраћај свим пловилима, њиховим власницима, односно корисницима и другим лицима која обављају одређене привредне активности у луци морају се обезбедити једнаки услови коришћења луке без дискриминације у односу на државну припадност пловила, држављанство, пребивалиште или седиште правног или физичког лица или у односу на висину лучких такси и накнада.

Одредбе става 1. овога члана односе се и на луке отворене за домаћи саобраћај и пристаништа у погледу равноправности пружања лучких услуга и висину лучких такси и накнада.

Лучке грађевине и објекти

Члан 213.

Лучке грађевине и објекти су лучка инфраструктура и лучка супраструктура.

Лучку инфраструктуру чине: изграђене обале за пристајање пловила (кејски зидови и слично), лучке саобраћајнице (путеви, стазе, железнички колосеци са припадајућим железничким уређајима), водоводне, канализационе, енергетске и комуникационе мреже, расвета, ограде, као и друге грађевине и уређаји који по својој намени служе за безбедан прилаз и привезивање пловила.

Лучку супраструктуру чине: грађевине изграђене на лучком подручју (управне зграде, складишта, силоси, резервоари), као и посебна опрема (контејнерске дизалице, кранови, пристани за укрцавање и искрцавање путника и слично).

Одредбе ст. 1. до 3. овог члана односе се и на пристаништа.

Лучко подручје

Члан 214.

Лучко земљиште и лучка инфраструктура су у јавној својини.

Својински облик лучког земљишта и лучке инфраструктуре утврђен у ставу 1. овог члана не може бити промењен у поступку деволуције јавне својине или конверзије права коришћења у право својине све док одређено подручје ужива правни статус лучког подручја из става 1. овог члана.

Изузетно, инфраструктура у лукама, односно пристаништима може бити у својини оператера који су то право стекли у процесу приватизације, односно својинске трансформације, а што се утврђује на основу уговора о приватизацији, односно увидом у одговарајућу документацију из поступка којим је спроведен процес својинске трансформације и увидом у земљишне књиге, односно катастар непокретности.

Одредбе става 3. овог члана не примењују се на лучке оператере који су уговоре о приватизацији, којима се стиче право својине на деловима лучке инфраструктуре, закључили после 4. јуна 2003. године.

На лучкој инфраструктури и супраструктури у саставу лучког подручја која није у јавној својини Република Србија има право прече куповине.

Влада утврђује лучко подручје за сваку луку, односно пристаниште у складу са плановима просторног уређења и планским документима који се односе на управљање водама.

Лучке делатности

Члан 215.

Лучке делатности обухватају лучке услуге и остале привредне делатности које се обављају у луци, односно пристаништу.

Лучка делатност се може обављати само унутар лучког подручја, осим у случају привремених претоварних места, као и у сврху спасавања, или из разлога безбедности пловидбе.

Лучке услуге су:

1) наутичке услуге: привезивање и одвезивање пловила, пилотажа, боксажа, прихват и опслуживање пловила на сидришту, снабдевање пловила, посаде и путника;

2) транспортне услуге: укрцавање, искрцавање, прекрцавање, пренос и слагање терета, складиштење, депоновање и транспортне операције у зависности од врсте терета, припрема и обједињавање терета за транспорт, услуге прихвата и отпреме путника.

Остале привредне делатности у луци укључују дистрибуцију и логистику терета, дораду и оплемењивање робе као и индустријске производне делатности, а све у циљу потпуније искоришћености лучких капацитета.

Луке отворене за међународни саобраћај морају бити опремљене пријемним станицама.

Пријемне станице морају да буду опремљене прирубницама за преузимање каљужне и санитарне отпадне воде у складу са важећим европским стандардом, као и судовима за пријем отпадног уља, отпадног мазива и смећа.

Члан 216.

Лучки оператер обавља лучку делатност на основу одобрења Агенције.

Одобрење из става 1. овог члана могу да добију правна и физичка лица која су регистрована за обављање једне или више лучких делатности и која имају стручно оспособљено особље, техничко-технолошку опремљеност, способност континуираног обављања делатности за које су регистроване (у даљем тексту: лучки оператер).

На основу добијеног одобрења лучки оператер и Агенција закључују уговор о обављању лучке делатности.

Члан 217.

Лучки оператер који је у процесу приватизације, односно својинске трансформације стекао право својине на целини или одређеном делу лучке супраструктуре или лучке инфраструктуре, која се налази на лучком подручју луке, односно пристаништа, а што се утврђује на основу уговора о приватизацији, односно увидом у одговарајућу документацију из поступка којим је спроведен процес својинске трансформације и увидом у земљишне књиге, односно катастар непокретности, може да обавља лучку делатност и без одобрења из члана 216. овог закона.

Одредбе става 1. овог члана не примењују се на лучке оператере који су уговоре о приватизацији, којима се стиче право својине на деловима лучке инфраструктуре, закључили после 4. јуна 2003. године.

Одредбе овог закона којима се прописују правила за одузимање одобрења, односно стеченог права за обављање лучке делатности, примењују се и на лучке оператере из става 1. овог члана, изузев одредби из члана 223. став 1. тачка 1) овог закона.

Ако Агенција донесе одлуку о одузимању одобрења лучком оператеру из става 1. овог члана у складу са чл. 224. и 225. овог закона, лучки оператер

задржава право својине на објектима лучке супраструктуре или инфраструктуре и има право да исте прода, понуди носиоцу јавне својине из члана 214. став 1. овог закона да исте откупи по тржишној цени или да објекте да у закуп.

Уколико лучки оператер коме је одузето одобрење не поступи ни на један од начина предвиђених у ставу 3. овог члана Агенција ће, након истека рока који остави оператеру да поступи у складу са одредбама става 3. овог члана, у његово име и за његов рачун дати објекте лучке супраструктуре и/или инфраструктуре на коришћење путем закупа оператерима који имају одобрење за рад у луци или другим оператерима на начин предвиђен овим законом.

Члан 218.

Одобрење за обављање лучке делатности може се дати са правом на коришћење лучке инфраструктуре и супраструктуре и без тог права, као и са правом изградње објеката лучке инфраструктуре и/или супраструктуре на лучком подручју.

Улагањем у објекте и грађевине лучке инфраструктуре не мења се облик својине како је утврђен у члану 214. став 1. овог закона.

Права и обавезе везане за одобрење из става 1. овог члана Агенција и оператер утврђују уговором из члана 216. став 3. овог закона.

Члан 219.

Одобрењем се одређује лучка делатност, као и подручје у оквиру луке у којој лучки оператер обавља своју делатност и утврђују се захтеви у погледу безбедности, редовности, континуитета и квалитета услуга, обавеза поштовања лучких тарифа, плаћања лучких такси и таксе за коришћење луке утврђене одобрењем, као и рок на који се одобрење издаје.

Одобрење из става 1. овог члана, које се издаје за рад лучким оператерима у лукама може се издати најдуже са роком трајања од 25 година. Рок важења датог одобрења зависи од врсте лучке делатности за које се одобрење тражи као и инвестиција у инфраструктурне и/или супраструктурне објекте које лучки оператер има намеру да изгради.

Члан 220.

Одобрење за обављање лучких делатности даје се на основу претходно спроведеног поступка за јавно прикупљање понуда.

О јавном прикупљању понуда одлуку доноси Агенција након што је претходно, на основу прикупљених писама о намерама или на други начин, утврдила потенцијалне кориснике за одређене лучке услуге или за коришћење простора у луци, односно пристаништу.

Одлука о јавном прикупљању понуда садржи:

- 1) врсту лучке делатности и/или подручје на којем се даје искључиво право коришћења са одређивањем врсте лучке делатности на том подручју;
- 2) висину накнаде за одобрене делатности, односно коришћење из тачке 1) овог става;
- 3) максимални рок на који се даје одобрење;
- 4) рок за јавно прикупљање понуда;
- 5) датум и место јавног отварања понуда;
- 6) услове за избор најбоље понуде;

7) друге податке којима се доказује испуњеност услова за добијање одобрења.

Одлука о јавном прикупљању понуда објављује се у средствима јавног информисања.

Члан 221.

Подносилац понуде из члана 220. став 1. овог закона поред доказа да испуњава услове из члана 216. став 2. овог закона, мора да достави и:

- 1) план и програм делатности за период за које се тражи одобрење;
- 2) студију економске оправданости за инвестиције које намерава да изврши с посебним освртом на утицај који инвестиција има на атрактивност луке, односно пристаништа, повећање промета и прихода луке, односно пристаништа.

Члан 222.

Пре издавања одобрења Агенција ће утврдити да подносилац понуде уредно извршава све финансијске обавезе према Републици Србији, да против њега није покренут стечајни поступак или поступак ликвидације, као и да се против одговорних лица не води кривични поступак за дела из области привредног криминала.

Члан 223.

Одобрење за обављање лучке делатности из члана 216. овог закона престаје:

- 1) истеком времена на које је дато;
- 2) смрћу, односно ликвидацијом правног лица које је добило одобрење, ако наследници, односно правни следбеници не затраже да одобрење остане на снази у року од 30 дана од смрти или ликвидације правног лица–корисника одобрења;
- 3) одузимањем одобрења од стране Агенције;
- 4) споразумним раскидом.

Одлуку о престанку одобрења доноси Агенција.

Члан 224.

Агенција може донети одлуку о одузимању одобрења ако утврди да лучки оператер:

- 1) се не придржава лучке тарифе коју је утврдила Агенција;
- 2) не поштује одредбе о реду у луци;
- 3) не придржава се утврђеног плана и програма пословања;
- 4) ако корисник одобрења обавља лучку делатност која није обухваћена одобрењем;
- 5) ако корисник одобрења није започео са обављањем лучке делатности у року одређеном у одобрењу.

У случајевима из става 1. овог члана Агенција ће пре одузимања одобрења упозорити лучког оператера и позвати га да се писмено изјасни о разлозима непоштовања одредби одобрења и правила лучког пословања,

након чега одређује рок за отклањање недостатка, а ако лучки оператер не поступи у року који је одредила Агенција, Агенција ће одузети одобрење.

Члан 225.

Агенција ће одлуку о одузимању одобрења лучком оператеру донети без претходног позивања лучког оператера да поступи у складу са чланом 224. став 2. у следећим случајевима:

- 1) ако лучки оператер примењује дискриминационе мере према лучким корисницима;
- 2) ако је лучки оператер престао да обавља делатност за коју је добио одобрење;
- 3) ако лучки оператер не плаћа или неуредно плаћа таксу из члана 229. став 1. тачка 5) овог закона.

Члан 226.

Агенција је дужна да води уписник лучких оператера којима је издато одобрење.

Агенција прописује садржај и начин вођења уписника из става 1. овог члана.

Концесије

Члан 227.

Изузетно, ако су изградња, одржавање и коришћење лука или њихова реконструкција и модернизација таквог обима и значаја да су од стратешког значаја за Републику Србију, обављање ових послова и делатности може се доделити у складу са законом којим се уређује концесије.

Лучке и пристанишне таксе

Члан 228.

Финансирање рада Агенције врши се из средстава лучких и пристанишних такси, поклона (донација), прилога покровитеља, буџета Републике Србије и других прилога и прихода које оствари према закону.

Врсту, висину и начин плаћања лучких и пристанишних такси одређује управни одбор Агенције уз сагласност Владе.

Агенција је дужна да води евиденцију прихода које остварује по основу лучких и пристанишних такси за сваку луку и пристаниште појединачно.

Члан 229.

Лучке и пристанишне таксе су:

- 1) робна такса за употребу обале;
- 2) лежарина;
- 3) такса за пристајање;
- 4) такса за навигациону сигнализацију;
- 5) такса за коришћење луке, односно пристаништа.

Робну таксу за употребу обале плаћа прималац или крцатељ чији се терет укрцава или искрцава у луци, односно пристаништу.

Лежарину плаћа пловило које користи луку, односно пристаниште у било коју другу сврху различиту од оне из става 2. овог члана.

Таксу за пристајање уз обалу или пристан плаћа пловило које користи луку, односно пристаниште у сврху укрцавања или искрцавања путника или терета.

Таксу за навигациону сигнализацију плаћа пловило које упловљава, односно испловаљава из луке, односно пристаништа.

Такса за коришћење луке, односно пристаништа је накнада коју плаћа лучки оператер који користи луку, односно пристаниште на основу одобрења.

Члан 230.

Изузетно, уколико су одређени делови инфраструктуре за чије се коришћење плаћа такса из члана 229. став 1. тач. 1), 2) и 3) овог закона у својини лучког оператера из члана 217. став 1. овог закона, а што се утврђује на основу уговора о приватизацији или одговарајуће документације из поступка којим је спроведен процес својинске трансформације и увидом у земљишне књиге, односно катастар непокретности, исти је дужан да плаћа Агенцији паушалну накнаду која се утврђује уговором између оператера и Агенције и која не може да буде мања од 50% прихода који се остваре наплатом лучких, односно пристанишних такси из члана 229. став 1. тач. 1), 2) и 3) овог закона у тој луци, односно пристаништу.

Одредбе става 1. овог члана не примењују се на лучке оператере који су уговоре о приватизацији, којима се стиче право својине на деловима лучке инфраструктуре, закључили после 4. јуна 2003. године.

Таксе из члана 229. став 1. тач. 4) и 5) овог закона приход су Агенције.

Лучки оператер из члана 217. став 1. овог закона не плаћа таксу из члана 229. става 1. тачка 5) овог закона.

Члан 231.

Страна и домаћа пловила, страни и домаћи лучки оператери и корисници луке, односно пристаништа изједначени су у погледу обавезе плаћања и висине лучких и пристанишних такси.

Члан 232.

Од обавезе плаћања лучких и пристанишних такси ослобођена су домаћа јавна пловила.

Од обавезе плаћања лучких и пристанишних такси ослобођена су и:

1) пловила која бораве у луци, односно пристаништу услед више силе, док она траје;

2) пловила која бораве у луци, односно пристаништу ради искрцавања бродоломаца или умрлих лица и њихових пратилаца;

3) пловила која бораве у луци, односно пристаништу ради лекарске помоћи члановима посаде или путницима;

4) пловила која бораве у луци, односно пристаништу ради гашења пожара;

5) пловила министарства надлежног за унутрашње послове која бораве у луци, односно пристаништу ради обављања службених задатака.

Лучке и пристанишне накнаде

Члан 233.

Лучки оператери пружају лучке услуге из делатности за коју имају одобрење.

Лучки оператери пружају услуге из своје делатности уз накнаду.

Најнижи износ накнада утврђује се лучким тарифама за одређене врсте лучких услуга и одређене врсте терета.

Лучке тарифе доноси и јавно објављује Агенција, уз сагласност министарства.

2. Пристаништа

Члан 234.

У пристаништу се може обављати мањи број лучких делатности или лучких делатности у мањем обиму, уколико су испуњени прописани услови.

Члан 235.

Лучки оператер обавља делатност у пристаништу на основу одобрења Агенције.

Рок на који се даје одобрење из става 1. овог члана не може бити дужи од 10 година.

Агенција може одузети одобрење из става 1. овог члана, применом чл. 224. и 225. овог закона, уколико се делатности у пристаништу не обављају у складу са одобрењем.

Члан 236.

Пристаниште се може основати и као пристаниште за посебне намене.

Пристаниште за посебне намене је пристаниште које је намењено само за одређену врсту робе и начин искоришћавања (војно пристаниште, индустријско пристаниште, пристаниште за опасне робе, путничко пристаниште, марина и слично).

Члан 237.

Одобрење за обављање делатности у пристаништу за посебне намене може се дати најдуже на 10 година.

Агенција издаје одобрење из става 1. овог члана уколико је то у складу са усвојеном Стратегијом из члана 8. овог закона, у делу који се односи на луке и пристаништа.

За оснивање марина и путничких пристаништа потребна је и сагласност надлежног органа јединице локалне самоуправе, Дирекције, овлашћеног правног лица за техничко одржавање државних водних путева, односно овлашћеног правног лица за техничко одржавање државних водних путева на територији аутономне покрајине, министарства надлежног за послове туризма и надлежне лучке капетаније.

Члан 238.

У пристаништа за посебне намене могу да упловљавају само пловила која врше активности у складу са посебном наменом пристаништа.

Изузетно, друга пловила могу да упловљавају у пристаништа за посебне намене у циљу склањања од невремена или због неопходне поправке ради настављања пловидбе.

Члан 239.

Пристаниште се може основати и као пристаниште за сопствене потребе.

Пристаниште за сопствене потребе је пристаниште намењено само за сопствене потребе оператера, у оквиру обављања његове делатности (пристаниште за шљунак и песак, пристаниште за грађевински материјал и слично).

Рок на који се издаје одобрење за обављање лучке делатности у пристаништу за сопствене потребе одређује Агенција у зависности од конкретног случаја.

Члан 240.

Привремено претоварно место је место на коме ће се одлагати и даље отпремати одређена врсте робе.

Привремено претоварно место оснива се по одобрењу Агенције уз предходну сагласност министарства надлежног за послове водопривреде, надлежног органа јединице локалне самоуправе, Дирекције, односно овлашћеног правног лица за техничко одржавање државних водних путева, односно овлашћеног правног лица за техничко одржавање државних водних путева на територији аутономне покрајине и лучке капетаније.

На издавање и одузимање одобрења за привремена претоварна места као и на наплату лучких такси, Агенција примењује поступак који је овим законом прописан за луке и пристаништа.

Рок на који се издаје одобрење за привремена претоварна места одређује Агенција у зависности од конкретног случаја, а најдуже на рок од годину дана.

3. Ред у луци, односно пристаништу

Члан 241.

У луци, односно пристаништу је забрањена свака делатност која угрожава безбедност људи или пловила, загађује животну средину, као и свака друга активност која је у супротности са одредбама о реду у луци које су предвиђене овим законом или их пропише Агенција.

Члан 242.

Луке и пристаништа морају да задовољавају услове за безбедну пловидбу у оквиру лучке акваторије.

Лучка акваторија не може да сузи ширину пловног пута испод прописаних габарита.

Агенција је дужна да обезбеди безбедан привез пловила.

Безбедан привез пловила Агенција обезбеђује доношењем:

- 1) решења о броју и величини пловила која се истовремено могу привезати уз одређену оперативну обалу;
- 2) решења о највећем допуштеном оптерећењу сваке лучке обале на којој се врши укрцавање, односно искрцавање робе или која се на други начин оптерећује као и решење о највећем дозвољеном оптерећењу уређаја за привез;
- 3) решења о дозвољеном оптерећењу лучке обале које се мора се прибавити и приликом градње нове обале или поправке, реконструкције или проширења постојеће.

Члан 243.

Страно нуклеарно пловило које има намеру да уплови у унутрашње воде, односно луку или пристаниште Републике Србије мора обавезно да затражи одобрење за упловљење и правовремено да достави оверени препис документације о безбедности његовог нуклеарног постројења министарству ради процене могућности настанка нуклеарне штете.

Министарство ће пловилу из става 1. овог члана дати одобрење за упловљење у унутрашње воде, односно луку или пристаниште уз претходну сагласност министарства надлежног за послове енергетике које ће утврдити да од таквог пловила не прети опасност проузроковања нуклеарне штете и ако то пловило, на захтев министарства, прибави гаранцију до висине могуће нуклеарне штете.

Пре упловљења страног нуклеарног пловила коме је дато одобрење сагласно ставу 2. овог члана, министарство надлежно за послове енергетике ће обавити преглед на за то најприкладнијем месту ради утврђивања да ли поднета документација од стране таквог пловила у односу на безбедност нуклеарног постројења одговара стварном стању постројења.

Министарство надлежно за послове енергетике по потреби може да обавља и поновне прегледе за време боравка пловила у унутрашњим водама, односно луци или пристаништу Републике Србије.

Члан 244.

Агенција, уз сагласност лучке капетаније, уређује ред у луци, односно пристаништу.

Део шести

I. НАДЗОР

Члан 245.

Надзор над спровођењем одредаба овог закона и прописа донетих на основу овог закона, којима се уређује безбедност пловидбе врши министарство.

Члан 246.

Инспекцијски надзор врши министарство преко инспектора безбедности пловидбе (у даљем тексту: инспектор).

Лице које обавља послове инспектора мора да има стечено високо образовање на студијама другог степена (дипломске академске студије – мастер, специјалистичке академске студије, специјалистичке струковне

студије), односно на основним студијама у трајању од најмање четири године и то у образовно-научним областима грађевинарства, машинства, саобраћаја, правних наука, Војну академију - смер навигација, односно друге услове одређене законом који уређује права и дужности државних службеника, другим прописом и актом о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у министарству, као и положен посебан стручни испит за инспектора.

Министар прописује програм, начин и трошкове полагања посебног стручног испита за инспектора.

Инспектор мора да има службену легитимацију.

Министар прописује изглед службене легитимације инспектора.

Члан 247.

У вршењу надзора инспектор издаје наређења и изриче забране писменим решењем.

Против решења инспектора може се изјавити жалба у року од осам дана од дана пријема решења.

Министар решава у другом степену по жалби против решења инспектора.

Жалба из става 2. овог члана не одлаже извршење решења, ако би такво одлагање проузроковало или могло проузроковати опасност за безбедност пловидбе, угрозити људске животе или проузроковати значајну материјалну штету.

Члан 248.

У вршењу инспекцијског надзора инспектор прегледа пловила, бродске исправе и књиге, исправе и књиге других пловила, исправе чланова посаде брода и других пловила, луке, пристаништа, привремена претоварна места, марине, купалишта, водни пут, пловидбу, изградњу објеката на пловном путу који утичу на безбедност пловидбе, објекте безбедности пловидбе, загађивање животне средине са пловила, превоз путника и ствари, као и другу потребну документацију од значаја за инспекцијски надзор.

У вршењу инспекцијског надзора инспектор има права, дужности и овлашћења у складу са законом који уређује инспекцијски надзор и овим законом.

Члан 249.

Послови надзора над спровођењем одредаба овог закона обухватају вршење надзора над:

1) бродовима и другим пловилима у погледу заштите лица на броду, односно другим пловилима и заштите животне средине од загађивања са пловила;

2) бродовима и другим пловилима у погледу њихове способности за пловидбу;

3) спровођење међународног режима лука у складу са међународним обавезама Републике Србије и стањем лука отворених за међународни саобраћај, испуњавању услова за безбедност пловидбе зимовника, сидришта и преводница на водним путевима, као и лука отворених за домаћи саобраћај, пристаништа, привремених претоварних места и марина;

4) спровођењем сигурносних планова који се односе на брод и објекте безбедности пловидбе и лица одговорна за сигурност, а над спровођењем сигурносних планова у лукама отвореним за међународни саобраћај у сарадњи са инспекторима министарства надлежног за унутрашње послове;

5) техничком одржавању водних путева и објектима безбедности пловидбе на њима;

6) вршењем радио-службе која служи безбедности пловидбе и заштити људског живота на водним путевима и одржавањем и радом те службе.

Одредба става 1. тачка 3) овог члана не односи се на војна пристаништа.

Члан 250.

У вршењу надзора над бродом инспектор проверава да ли брод има важеће бродско сведочанство, односно за стране бродове одговарајућу исправу издату по националним прописима те земље.

Ако брод има важеће исправе из става 1. овог члана, надзор се ограничава на проверавање:

1) да ли је на боковима брода и другим пловилима обележена прописана ознака теретне линије, односно линија слободног бока и да ли положај теретне линије, односно слободног бока одговара подацима из односне исправе;

2) да ли је брод укрцан у складу са добијеном теретном линијом, односно линијом слободног бока и да ли је терет правилно распоређен према условима наведеним у односној исправу.

Осим проверавања исправе из става 1. овог члана, проверава се да ли брод који врши укрцавање или искрцавање терета има важећу исправу којом се доказује исправност бродских уређаја за укрцавање или искрцавање терета, као и да ли је стање тих уређаја у складу са подацима из те исправе.

Члан 251.

Ако у вршењу надзора инспектор утврди да брод нема важеће исправе из члана 250. став 1. овог закона или да положај теретне линије, односно слободног бока не одговара подацима из односних исправа или да брод није укрцан у складу са добијеном теретном линијом, односно линијом слободног бока или да терет није правилно распоређен или да је распоредом терета смањено видно поље неопходно за безбедно управљање бродом заповеднику или лицу које га замењује, забраниће броду да исплови из луке, односно пристаништа док се ти недостаци не отклоне.

Ако у вршењу надзора инспектор утврди да брод због својих недостатака загађује животну средину уљем или другим штетним или опасним материјама, забраниће броду да исплови из луке, односно пристаништа док се ти недостаци не отклоне.

Ако у вршењу надзора инспектор утврди да брод нема важећу исправу којом се доказује исправност бродских уређаја за укрцавање и искрцавање терета, или ако се утврди да стање тих уређаја није у складу са подацима из те исправе, забраниће укрцавање и искрцавање терета уређајима брода.

Ако у вршењу надзора инспектор утврди да брод нема прописана средства за спасавање, противпожарну опрему, средства за испумпавање воде, сигналну опрему и сидрене уређаје, односно у случају недостатка или

неправилно програмирања ATIS кода или неправилно унетих података о пловилу на AIS (RIS) транспондер, забраниће броду пловидбу док се ти недостаци не отклоне.

Ако у вршењу надзора инспектор утврди да на броду није укрцан лоцман на водном путу, луци и пристаништу на којима је пилотажа обавезна, забраниће броду пловидбу док се тај недостатак не отклони.

Ако у вршењу надзора инспектор утврди да на броду нема одговарајућег сигурносног плана, односно члана посаде одговорног за сигурност брода забраниће броду комуникацију са обалом.

Члан 252.

Ако се из оправданих разлога посумња да стање брода битно не одговара подацима наведеним у исправама из члана 250. став 1. овог закона или продора воде у бродско корито или неисправности управљачког или сидреног уређаја или да је брод укрцао већи број путника од дозвољеног или да нема минимални број стручно оспособљених чланова посаде или да чланови посаде немају прописана овлашћења, и да очигледно брод у таквом стању, односно са толиким бројем путника или таквим стањем посаде не би био способан да настави пловидбу без опасности за људске животе на броду, инспектор ће забранити броду да исплови из луке, односно пристаништа док се не отклоне утврђени недостаци.

Члан 253.

У вршењу надзора над способношћу бродова за пловидбу, инспектор проверава и:

- 1) да ли брод има важеће прописане бродске исправе и књиге;
- 2) да ли су на броду од дана издавања, односно потврђивања бродских исправа издатих на основу техничког надзора брода настале такве битне промене због којих је очигледно да брод у таквом стању није способан да плови без опасности за лица, терет на њему и животну средину;
- 3) да ли брод испуњава услове одређене у члану 83. тач. 2) и 3) овог закона;
- 4) увежбаност посаде у руковању чамцима и осталим средствима за спасавање и уређајима за откривање, спречавање и гашење пожара.

Надзор из става 1. овог члана обухвата и проверавање да ли брод има важећи регистар теретног уређаја, као и да ли стање уређаја за укрцавање и искрцавање терета одговара подацима из регистра теретног уређаја.

Члан 254.

Ако у вршењу надзора инспектор утврди недостатке брода у погледу његове способности за пловидбу, наредиће заповеднику брода да у одређеном року отклони утврђене недостатке.

Ако се утврђени недостаци не отклоне у одређеном року или ако су утврђени недостаци такве природе да угрожавају безбедност брода, лица и терета на њему, као и животне средине, инспектор ће забранити броду даљу пловидбу док се наведени недостаци не отклоне и одузеће му се бродско сведочанство.

Изузетно од става 2. овог члана, инспектор може одобрити пловидбу броду до прве луке или места где ће бити прегледан или поправљен, ако је то оправдано због завршетка транспортних операција.

Ако у вршењу надзора инспектор утврди да брод нема важећи регистар теретног уређаја или ако стање тих уређаја није у складу са регистром теретног уређаја, забраниће броду да врши укрцавање, искрцавање или прекрцавање терета сопственим уређајима за обављање тих радњи.

Члан 255.

Ако у вршењу надзора инспектор утврди да се у лукама отвореним за међународни саобраћај не спроводи режим који је у сагласности са преузетим међународним обавезама Републике Србије или да је стање лука отворених за домаћи саобраћај, пристаништа, привремених претоварних места и марина, сидришта, зимовника и преводница такво да представља опасност за безбедност пловидбе, да лука нема одговарајући сигурносни план односно лице одговорно за сигурност у луци наредиће отклањање утврђених недостатака, у одређеном року.

Ако мере и радови из става 1. овог члана не буду извршени у одређеном року, инспектор ће предузети следеће мере:

1) забранити пристајање бродова одређене величине уз део оперативне или друге обале за коју је утврђен недостатак док не буде омогућено безбедно пристајање таквих бродова;

2) забранити употребу оперативне или друге обале или њеног дела, као и сидришта који непосредно угрожава безбедност бродова, лица и ствари приликом укрцавања, искрцавања или прекрцавања;

3) забранити саобраћај у луци, пристаништу, сидришту и привременом претоварном месту док је безбедност бродова непосредно угрожена због неодржавања лучких, односно пристанишних објеката у исправном стању или потребних дубина.

Члан 256.

Ако у вршењу надзора инспектор утврди да је стање пловног пута или објеката безбедности пловидбе на водном путу такво да угрожава безбедност пловидбе, инспектор ће наредити:

1) Дирекцији, односно овлашћеном правном лицу за техничко одржавање државних водних путева, односно овлашћеном правном лицу за техничко одржавање државних водних путева на територији аутономне покрајине, да привремено обележи сметњу на пловном путу, односно да је уклони и да постави или активира сигналне ознаке и светла ако су уклоњена или неисправна;

2) власнику препреке на водном путу (мост, далековод, и др.) да прописно обележи исту;

3) привремену забрану пловидбе ако на пловном путу нису испуњени услови за безбедну пловидбу.

Ако у вршењу надзора из става 1. овог члана инспектор утврди и друге недостатке на пловном путу који могу угрозити безбедност пловидбе, налазе о томе са предлозима мера доставиће министарству и Дирекцији, овлашћеном правном лицу за техничко одржавање државних водних путева, односно овлашћеном правном лицу за техничко одржавање државних водних путева на територији аутономне покрајине, ради предузимања одговарајућих мера.

Ако у вршењу надзора из става 1. овог члана инспектор утврди да Дирекција нема сигурносне планове као и лице одговорно за сигурност из члана 199. став 3. овог закона, наредиће Дирекцији да у одређеном року отклони утврђени недостатак.

Члан 257.

Ако у вршењу надзора инспектор утврди да одржавање радио-станица и вршење радио-службе на пловилу није у складу са прописима, наредиће да се утврђени недостаци отклоне у одређеном року, односно да се предузму одговарајуће мере.

Ако у вршењу надзора инспектор из става 1. овог члана утврди такве недостатке који могу да угрозе безбедност пловидбе, извештај о утврђеним недостацима са предлозима за њихово отклањање доставиће министарству.

Члан 258.

Ако инспектор утврди да пловило борави у распреди без одобрења лучке капетаније, наредиће власнику да у одређеном року прибави одобрење.

Члан 259.

Ако инспектор утврди да су изградња објеката, изградња и одржавање водопривредних објеката, као и остали радови (експлоатација шљунка, песка и друго) такви да угрожавају безбедност пловидбе, наредиће извођачу радова да привремено обустави даље радове, а по потреби уклони материјал који угрожава безбедност пловидбе.

Објекти који угрожавају безбедност пловидбе могу бити и објекти за чију изградњу лучка капетанија није издала наутичку сагласност.

Угрожавање безбедности пловидбе првенствено се односи на извођење радова којима се мења дубина пловног пута, конфигурација обале, отежава или онемогућава пристајање и сидрење пловила и слично, који се изводе у супротности или без наутичке сагласности лучке капетаније.

Члан 260.

Ако инспектор утврди да заповедник пловила нема одговарајуће звање или нема важеће исправе о укрцавању, забраниће пловидбу пловила.

Ако инспектор утврди да члан посаде пловила нема одговарајуће звање или нема прописане исправе о укрцавању, наредиће заповеднику пловила да искрца тог члана посаде.

Члан 261.

Ако у вршењу надзора инспектор утврди да чамац и пловеће тело, односно плутајући објекат, немају важећу пловидбену, односно плутајућу дозволу, ако је натоварен преко линије дозвољеног газа, ако је на њему укрцано, односно на њему борави већи број лица од дозвољеног или ако њима управља лице које није стручно оспособљено, забраниће пловидбу, односно плутање.

Члан 262.

Ако из оправданих разлога инспектор посумња да може доћи до загађивања унутрашњих вода са пловила забраниће пловилу даљу пловидбу док се не отклоне уочени недостаци који представљају претњу за загађивање.

Члан 263.

Ако у вршењу надзора инспектор утврди да брод који превози опасан терет нема исправу о способности брода за превоз опасног терета, да нема укrcане чланове посаде који су стручно оспособљени за превоз опасног терета, као и ако није прописно обележен за превоз опасног терета, забраниће даљу пловидбу брода.

Део седми

I. МЕРОДАВНО ПРАВО

Члан 264.

На односе везане за примену овог закона примењује се домаће право.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, дужности и права заповедника у управљању пловилом и у заснивању права и обавеза за власника пловила или бродара оцењују се по праву државе чију државну припадност има пвило.

Део осми

I. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

1. Привредни преступи

Члан 265.

Новчаном казном од 100.000,00 до 3.000.000,00 динара казниће се за привредни преступ привредно друштво или друго правно лице:

1) ако не организују и не обезбеде обављање послова ради обезбеђивања безбедности пловидбе (члан 49. тачка 1));

2) ако прекине или оштети ваздушни или подводни телекомуникациони кабл, или кабл високог напона, подводни цевовод за довод струје, нафте, гаса или воде постављене на пловном путу и тиме омете телекомуникационе везе, снабдевање струје, нафте, гаса или воде (члан 54. став 4);

3) ако по налогу лучке капетаније, оштећено, насукано или потопљено пвило, или предмет изгубљен са пловила који омета или угрожава безбедност пловидбе, не уклони са пловног пута (члан 55. став 2);

4) ако из пловила испусти, излије или избаци у унутрашње воде штетне предмете или материје који могу проузроковати загађивање или створити препреку или опасност за пловидбу (члан 63. став 1).

За радње из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у привредном друштву или другом правном лицу новчаном казном од 30.000,00 до 200.000,00 динара.

Члан 266.

Новчаном казном од 50.000,00 до 2.000.000,00 динара казниће се за привредни преступ привредно друштво или друго правно лице:

1) ако не евидентира податке који су од значаја за безбедност пловидбе (члан 49. тачка 3);

2) ако не поднесе на одобрење техничку документацију (члан 84. став 2);

3) ако не одржава луку, односно пристаниште и привремено претоварно место у стању које обезбеђује безбедан прихват пловила и обављања лучких делатности у складу са њиховом наменом (члан 204).

За радње из става 1. овог члана казниће се за привредни преступ и одговорно лице у привредном друштву или другом правном лицу новчаном казном од 20.000,00 до 150.000,00 динара.

2. Прекршаји

Члан 267.

Новчаном казном од 150.000,00 до 2.000.000,00 динара казниће се за прекршај, привредно друштво или друго правно лице:

1) ако не уређује и не одржава пловност и не постави објекте безбедности пловидбе на начин да се обезбеди безбедна пловидба у складу са утврђеном категоријом водног пута (члан 12. став 2);

2) ако пвило на сидришту нема непрекидни и непосредни надзор (члан 25);

3) ако одржава спортска такмичења, односно приредбе без одобрења лучке капетаније (члан 33. став 1);

4) не уклони са водног пута ознаке, уређаје и предмете (члан 35. став 1);

5) ако по налогу лучке капетаније не постави и не одржава светла и знакове (члан 39. став 1);

6) ако брод и технички пловни објект у распреди борави на унутрашњим водним путевима без одобрења (члан 56. став 1);

7) ако испусти, излије или избаци у унутрашње воде штетне предмете или материје, делова терета или отпада од терета које могу проузроковати загађење воде или створити препреку или опасност за пловидбу, као и ако спаљује смеће на пловилу (члан 63. ст. 1, 2, 3, 4, 5), односно ако користи системе против обрастања пловила (члан 63. став 6);

8) ако се по налогу министра надлежног за унутрашње послове не укључи у трагање и спасавање угрожених лица и ствари на водним путевима (члан 73. став 2);

9) ако вади потонулу ствар без одобрења надлежне лучке капетаније (члан 76. став 2);

10) ако о почетку, прекиду, настављању или напуштању радова на вађењу не обавести лучку капетанију (члан 76. став 6);

11) ако не извади потонулу ствар у року који одреди лучка капетанија (члан 78. став 1);

12) ако брод није укрцан у складу са добијеном теретном линијом, односно слободним боком и правилним начином распореда терета (члан 83. тачка 4));

13) ако после извршеног надзора над градњом, односно преправке брода и других пловила врше промене (чл. 94. и 97);

14) ако не поднесе захтев за баждарење домаћег брода (члан 99. став 8);

15) ако не поднесе захтев за поновно баждарење брода унутрашње пловидбе, односно поморског брода кад се мења уписник (члан 100. став 1. тачка 3));

16) ако не поднесе захтев за поновно баждарење домаћег брода пре завршетка радова на преправци (члан 100. став 3);

17) ако на захтев лучке капетаније не учини доступним бродске исправе и књиге (члан 103. став 4);

18) ако брод плови ван одређене зоне пловидбе или противно одређеној намени или ако бродом преузме путовање за које брод није оглашен способним супротно подацима из бродског сведочанства (члан 105. став 3);

19) ако стави у пловидбу или држи у пловидби брод и друго пловило без било које од бродских исправа и књига, прописаних овим законом (члан 103. став 1. и чл. 105. до 119.), као и исправа и књига за друга пловила (члан 128);

20) ако у брод или друго пловило укрца већи број путника, односно лица него што је то одређено исправом о баждарењу, односно бродским сведочанством или пловидбеном и плутајућом дозволом (чл. 95. и 129);

21) ако пловило не користи услуге, односно није опремљено опремом и уређајима из члана 183. овог закона;

22) ако не поступају у складу са налозима лучке капетаније (члан 170. став 2);

23) ако у луци обавља делатност која угрожава безбедност људи, пловила, загађује животну средину или обавља друге активности које су у супротности са одредбама реда у луци (члан 241);

24) ако стави у пловидбу пловило и поред изречене мере забране, не предузме или не предузме мере у одређеном року које је наложио инспектор (члан 247. став 1).

За радње из става 1. овог члана казниће се за прекршај и одговорно лице у привредном друштву или другом правном лицу новчаном казном од 20.000,00 до 150.000,00 динара.

Члан 268.

Новчаном казном од 100.000,00 до 2.000.000,00 динара казниће се за прекршај овлашћено правно лице за техничко одржавање државних водних путева, односно овлашћено правно лице за техничко одржавање државних водних путева на територији аутономне покрајине:

1) ако не уређује и не одржава пловност и не постави објекте безбедности пловидбе на начин да се обезбеди безбедна пловидба у складу са утврђеном категоријом водног пута (члан 12. став 2);

2) ако не води евиденцију објеката безбедности пловидбе (члан 19. став 3);

3) ако без оправданог разлога не уклони пловило или предмет са пловног пута по налогу лучке капетаније (члан 55. став 3).

За радње из става 1. овог члана казниће се за прекршај и одговорно лице у овлашћеном правном лицу за техничко одржавање државних водних путева, односно овлашћеном правном лицу за техничко одржавање државних

водних путева на територији аутономне покрајине, новчаном казном од 5.000,00 до 150.000,00 динара.

Члан 269.

Новчаном казном од 100.000,00 до 2.000.000,00 казниће се за прекршај правно лице-лучки оператер ако:

- 1) обавља лучку делатност изван лучког подручја (члан 215. став 2);
- 2) ако обавља лучку делатност без одобрења Агенције (члан 216. став 1);
- 3) ако настави са обављањем лучке делатности након одузимања одобрења (чл. 224. и 225).

За радње из става 1. овог члана казниће се за прекршај и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 5.000,00 до 150.000,00 динара.

Члан 270.

Новчаном казном од 30.000,00 до 150.000,00 динара казниће се за прекршај заповедник страног трговачког брода, односно пловила или лице које га замењује:

- 1) ако пловило на сидришту нема непрекидни и непосредни надзор (члан 25);
- 2) ако страно пловило плови државним водним путевима без одобрења (чл. 41. став 3. и 42. став 1);
- 3) ако брод изврши превоз ствари или путника противно одредби члана 43. став 1. овог закона;
- 4) ако брод изврши каботажно тегљење или потискивање противно одредби члана 43. став 2. овог закона;
- 5) ако кад упловљава у водне путеве Републике Србије не обавести лучку капетанију о количини, начину складиштења и врсти опасног терета који превози, као и о луци, односно пристаништу искрцаја (члан 51. став 2);
- 6) ако не укрца лоцмана на водним путевима, лукама и пристаништима на којима је прописана обавезна пилотажа (члан 60. став 1);
- 7) ако испусти, излије или избаци у унутрашње воде штетне предмете или материје, делова терета или отпада од терета које могу проузроковати загађивање унутрашњих вода или створити препреку или опасност за пловидбу, као и ако спаљује смеће на пловилу (члан 63. ст. 1, 2, 3. и 4);
- 8) ако штетне предмете и материје, односно смеће са пловила не преда пријемним станицама (члан 68. ст. 1. и 2);
- 9) ако без дозволе врши спасавање пловила и ствари са тих пловила (члан 72. став 2);
- 10) ако не поступају у складу са налозима које доноси лучка капетанија (члан 170. став 2);
- 11) ако не задржи пловило на месту пловидбене незгоде до окончања увиђаја, ако не уклони пловило које својим положајем угрожава безбедност и не обавести надлежну лучку капетанију о пловидбеној незгоди (члан 172);
- 12) ако уплови са страним нуклеарним бродом у унутрашње воде, односно домаћу луку без одобрења министарства (члан 243).

Члан 271.

Новчаном казном од 20.000,00 до 150.000,00 динара казниће се за прекршај заповедник брода или лице које га замењује:

1) ако пловило на сидришту нема непрекидни и непосредни надзор (члан 25);

2) ако на броду који мора да има бродску радио-станицу не организује службу бдења (члан 28. став 3);

3) ако кад упловљава у водне путеве Републике Србије не обавести лучку капетанију о количини, начину складиштења и врсти опасног терета који превози, као и о луци, односно пристаништу искрцаја (члан 51. став 2);

4) ако постави предмете који се налазе на пловилу тако да излазе из граница габарита пловила, или врши транспорт вангабаритних предмета без одобрења (члан 52);

5) ако не обавести лучку капетанију о подацима и месту где је изгубљен предмет са пловила који може да представља сметњу или опасност за пловидбу, односно о непознатој препреци на пловном путу (члан 53);

6) ако не обавести лучку капетанију да је знак за регулисање пловидбе уништен, оштећен, неисправан или померен, или да је пловило оштетило грађевину на водном путу, као и ако при везивању или маневрисању пловила користи знакове или ознаке на водном путу (члан 54. ст. 1, 2. и 3);

7) ако не укрца лоцмана на водним путевима, лукама и пристаништима на којима је прописана обавезна пилотажа (члан 60. став 1);

8) ако испусти, излије или избаци у унутрашње воде штетне предмете или материје, делова терета или отпада од терета које могу проузроковати загађивање унутрашњих вода или створити препреку или опасност за пловидбу, као и ако спаљује смеће на пловилу (члан 63. ст. 1, 2, 3, 4);

9) ако штетне предмете и материје не преда пријемним станицама (члан 68);

10) ако управља бродом који нема одговарајући број чланова посаде са прописаним звањима (члан 131. став 1);

11) ако управља бродом или се у време обављања дужности на броду налази у стању опијености, или му је радна способност умањена услед премора, или не поступи по наредби инспектора безбедности пловидбе (члан 140. ст. 1, 2, 4, 5, 6. и 8);

12) ако лично не руководи бродом кад то захтева безбедност брода, или брода у тегљењу или потискивању, као и за време слабе видљивости или магле и у свим другим случајевима кад то захтева безбедност брода, брода у тегљењу и потискивању (члан 145);

13) ако за време путовања брода према члану посаде, путнику или другом лицу на броду или броду у тегљењу или потискивању, које је извршило кривично дело, не предузме мере потребне да се спречи или ублажи наступање штетних последица тога дела и извршилац позове на одговорност (члан 153. ст. 1, 2. и 4);

14) ако не крене у помоћ и не предузме спасавање лица на унутрашњим водама које се налази у животној опасности, ако не постоје разлози из члана 157. овог закона који га ослобађају обавезе спасавања (члан 156);

15) ако не предузме спасавање брода са којим се сударио брод којим он заповеда или које не уклони такав брод са пловног пута, ако постоји опасност да ће потонути (члан 158. став 1);

16) ако не предузме на унутрашњим водама спасавање брода који тражи помоћ, ако се брод којим заповеда налази у близини (члан 158. став 2);

17) ако не предузме спасавање брода који је у опасности и ствари са тог брода које су својина домаћег правног лица или држављанина Републике Србије, ако не постоје разлози из члана 159. став 2. овог закона који га ослобађају од те обавезе (члан 159. став 1);

18) ако не поступају у складу са налозима које доноси лучка капетанија (члан 170. став 2).

Члан 272.

Новчаном казном од 15.000,00 до 150.000,00 динара казниће се за прекршај заповедник брода, односно заповедник страног брода или лице које га замењује ако брод који долази из иностранства комуницира са другим бродовима, органима, организацијама и другим правним, односно физичким лицима на копну пре него што од лучке капетаније, добије одобрење за слободну комуникацију са обалом (члан 46. став 1).

Новчаном казном од 10.000,00 до 150.000,00 динара казниће се за прекршај заповедник страног пловила или лице које га замењује ако пвило не вије заставу своје државне припадности и заставу Републике Србије кад се налази на унутрашњим водама Републике Србије (члан 47).

Члан 273.

Новчаном казном од 10.000,00 до 100.000,00 динара казниће се за прекршај члан посаде брода и другог пловила који повредом своје дужности, прописане овим законом, не поступи по правилима пловидбе и тиме доведе у опасност безбедност пловидбе или оштети брод, односно друго пвило или терет на њему, или угрози безбедност путника и лица на броду, односно другом пловилу или осталих чланова посаде или животну средину од загађивања опасним и штетним материјама са брода, односно другог пловила (члан 135).

Члан 274.

Новчаном казном од 15.000,00 до 150.000,00 динара казниће се за прекршај заповедник брода или лице које га замењује:

1) ако не поднесе надлежној лучкој капетанији пријаву доласка и одласка, извод из пописа посаде и путника, здравствену изјаву и извод из дневника бродског отпада (члан 46. став 2);

2) ако на брод и друго пвило укрца већи број путника, односно лица од одређеног броја противно одредбама овог закона (чл. 95. и 129);

3) ако укрца и распореди терет на броду противно одредби члана 96. овог закона;

4) ако на броду нема прописане бродске исправе и књиге и исте не води уредно (члан 103. став 1);

5) ако на захтев лучке капетаније, не покаже бродске исправе и књиге (члан 103. став 2);

6) ако брод плови ван одређене зоне пловидбе или противно одређеној намени, или ако бродом предузме путовање за које брод није оглашен способним, супротно подацима из бродског сведочанства (члан 105. став 3);

7) ако противно одредбама члана 117. овог закона бродом који није путнички превози путнике;

8) ако на броду не одржава у исправном стању машине, уређаје и опрему или ако се не стара о сигурности бродских уређаја за укрцавање и искрцавање путника, опасног и осталог терета, и о правилном укрцавању, смештају и искрцавању путника (члан 144. став 1);

9) ако у прописаним роковима не врши вежбе са чамцима и осталим средствима за спасавање и уређајима за откривање, спречавање и гашење пожара (члан 144. став 2);

10) ако стави у пловидбу пловило и поред изречене мере забране, не предузме или не предузме мере у одређеном року које је наложио инспектор безбедности пловидбе (члан 247. став 1).

Члан 275.

Новчаном казном од 10.000,00 до 150.000,00 динара казниће се за прекршај заповедник брода или лице које га замењује:

1) ако прими за члана посаде брода лице које нема бродарску књижицу или дозволу за укрцавање (члан 136. став 1);

2) ако се не подвргне лекарском прегледу и другим методама (члан 140. став 2);

3) ако у случају кад су остале без успеха све мере предузете за спасавање брода у опасности и ако је пропаст брода неизбежна, не предузме све потребне мере за спасавање бродског дневника, а ако околности случаја то дозвољавају и мере за спасавање других бродских књига, бродских исправа, карата односног путовања и готовог новца бродске благајне (члан 147. став 2);

4) ако о догађају који се за време путовања деси на броду, а који угрожава безбедност брода, брода у тегљењу или потискивању или безбедност пловидбе, или о ванредном догађају који се десио на броду, броду у тегљењу или потискивању, путницима, другим лицима или стварима на броду или броду у тегљењу или потискивању не поднесе извештај заједно са изводом из бродског дневника надлежном органу у земљи или иностранству и ако одмах радио везом не обавести остале учеснике у пловидби и најближу лучку капетанију (члан 148);

5) ако о чињеници рођења и смрти, и о примању изјаве последње воље, не сачини записник на прописани начин и не достави га надлежном органу у првој домаћој луци односно пристаништу, а у иностранству-најближем дипломатском, односно конзуларном представништву Републике Србије (члан 149);

6) ако у бродски дневник не унесе у одређеном року и на одређени начин опис догађаја, радњи и предузетих мера које је дужан да унесе у бродски дневник (153. став 5);

7) ако о кривичном делу учињеном на броду или броду у тегљењу или потискивању, док се брод налази у иностранству, не поднесе извештај дипломатском или конзуларном представништву Републике Србије у земљи у чију прву луку, односно пристаниште по извршеном кривичном делу, брод уплови, или ако са извршиоцима кривичног дела не поступи по упутствима

дипломатског или конзуларног представништва Републике Србије (члан 153. ст. 3. и 4);

8) ако самовољно напуштање брода од стране члана посаде држављанина Републике Србије у иностранству не пријави органу из члана 154. овог закона;

9) ако броду с којим се сударио брод којим заповеда, иако је то могао, не саопшти име последње луке, односно пристаништа из кога је испловио и име луке, односно пристаништа у које плови (члан 160);

10) ако не унесе у бродски дневник разлоге због којих није кренуо у помоћ лицима у опасности и предузео њихово спасавање, или разлоге због којих није предузео спасавање брода и ствари са брода (члан 161).

Члан 276.

Новчаном казном од 10.000,00 до 100.000,00 динара казниће се за прекршај члан посаде пловила:

1) ако испусти, излије или избаци у унутрашње воде штетне предмете или материје, делова терета или отпада од терета које могу проузроковати загађивање унутрашњих вода или створити препреку или опасност за пловидбу, као и ако спаљује смеће на пловилу (члан 63. ст. 1, 2, 3, 4);

2) ако чамац, пловеће тело и плутајући објекат нема исправе и књиге из члана 128. овог закона;

3) ако не врши послове на пловилу у складу са дужностима прописаним у члану 135. овог закона;

4) ако поступа супротно одредбама члана 138. овог закона;

5) ако за време обављања дужности на пловилу буде у стању опијености и ако се не подвргне лекарском прегледу, односно другим методама, односно анализама крви и/или урина (члан 140. став 8);

6) ако поступи супротно одредбама члана 159. овог закона;

7) ако не поступа у складу са налозима које доноси лучка капетанија (члан 170. став 2).

Члан 277.

Новчаном казном од 10.000,00 до 100.000,00 динара казниће се за прекршај физичко лице:

1) који је наручилац брода-ако изврши радњу из члана 266. став 1. тачка 2) овог закона;

2) који изврши радњу из члана 267. став 1. тачка 12) овог закона.

Новчаном казном од 5.000,00 до 80.000,00 динара казниће се за прекршај физичко лице:

1) ако изврши радњу из члана 55. овог закона;

2) ако управља чамцем, пловећим телом односно плутајућим објектом без одговарајуће стручне оспособљености (члан 165. став 1);

3) ако не обавести надлежну лучку капетанију о пловидбеној незгоди (члан 173);

4) који је власник брода ако изврши радњу из члана 267. став 1. тач. 4), 9), 10), 11) и 14) овог закона.

Члан 278.

Поред казне за прекршаје из члана 271. тач. 2), 8), 10), 12) и 13) овог закона заповеднику и другом члану посаде брода и другог пловила, за прекршај, може се, као заштитна мера, забранити вршење свих или појединих овлашћења за вршење послова одређеног звања на било ком броду, односно другом пловилу у трајању од две године.

Заштитне мере из става 1. овог члана изриче Прекршајни суд.

II. ОРГАН ЗА ВОЂЕЊЕ ПРЕКРШАЈНОГ ПОСТУПКА

Члан 279.

Прекршајни поступак у првом степену, по прекршајима из овог закона, води и одлуку о прекршају доноси Комисија за прекршаје у пловидби (у даљем тексту: Комисија) у министарству.

Комисија је састављена од три члана, од којих је један члан председник. Председник и чланови Комисије имају заменике. Председника и чланове Комисије и њихове заменике именује министар.

Председник, односно његов заменик мора бити дипломирани правник са положеним правосудним испитом.

Комисија може овластити појединог свог члана да предузме поједине радње у прекршајном поступку.

Комисија је дужна да води евиденцију о прекршајима и изреченим мерама у прекршајном поступку.

Прекршајни поступак у другом степену води Прекршајни суд.

Средства од новчаних казни из чл. 267. до 277. овог закона у висини од 50 % користе се за техничко опремање инспекције безбедности пловидбе, према програму који доноси министар.

Део девети

I. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 280.

На поступке који нису правноснажно окончани до дана ступања на снагу овог закона, примењиваће се одредбе овог закона.

Члан 281.

Управа ће у року од три месеца од дана ступања на снагу овог закона преузети од Савезне јавне установе Југословенски регистар бродова унутрашње пловидбе запослена и постављена лица, права и обавезе, предмете, архиву и други регистратурски материјал, пословни простор као и опрему, средства за рад, новчана и друга средства са билансом стања на дан преузимања.

Савезна јавна установа Југословенски регистар бродова унутрашње пловидбе од дана ступања на снагу овог закона до дана преузимања не може запошљавати нова лица, отуђивати опрему, средства за рад и друга средства.

Министарство надлежно за послове који се односе на техничке прописе ће на предлог министарства извршити пријављивање Управе Европској

комисији даном пријема Републике Србије у пуноправно чланство Европске уније.

Члан 282.

Дирекција за унутрашње пловне путеве „Пловпут“ образована чланом 41. Закона о министарствима („Службени гласник РС”, бр. 65/08 и 36/09-др. закон) наставља са радом као Дирекција за водне путеве, у складу са овим законом.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи члан 41. Закона о министарствима („Службени гласник РС”, бр. 65/08 и 36/09-др. закон).

Члан 283.

Влада ће основати Агенцију за управљање лукама у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

До дана образовања Агенције из става 1. овог члана послове из чл. 207. и 208. овог закона обављаће министарство.

Члан 284.

Лица која су распоређена на послове инспектора до дана ступања на снагу овог закона, настављају да обављају послове инспектора и имају обавезу да у року од годину дана од дана ступања на снагу прописа из члана 246. став 3. овог закона, положи посебан стручни испит из члана 246. став 3. овог закона.

Члан 285.

У року од шест месеци од дана ступања на снагу прописа из члана 180. став 3. овог закона успоставиће се RIS центар.

У року од две године од дана ступања на снагу прописа из члана 197. овог закона успоставиће се VTS центар.

Члан 286.

У року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона образоваће се Комисија за прекршаје у пловидби из члана 279. овог закона.

Члан 287.

Влада ће у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона донети подзаконске акте из члана 11. ст. 2. и 4, члана 13. став 5, члана 22. ст. 1. и 3, члана 31. став 4, члана 40. став 3, члана 41. став 2, члана 42. став 2, члана 56. став. 3. и члана 210. ст. 3. и 4. овог закона.

Влада ће у року од две године од дана ступања на снагу овог закона донети подзаконске акте из члана 8. став 3, члана 183. став 3. и члана 201. овог закона.

Министар ће у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона донети подзаконске акте из члана 11. став 5, члана 13. став 8, члана 22. ст. 2. и 4, члана 24. став 6, члана 29. став 3, члана 58. став 3, члана 60. став 1, члана 63. став 7, члана 74. став 2, члана 90. став 2, члана 91. став 3, члана 92. став 2, члана 93. став 3, члана 122, члана 125. ст. 7. и 8, члана 126. став 3, члана 128. став 3, члана 131. став 2, члана 132. ст. 4. и 5, члана 134. став 2, члана 136. став 6, члана 165. став 2, члана 171. став 3, члана 175, члана 176. став 2, члана 197. и члана 246. ст. 3. и 5. овог закона.

Агенција ће у року од три месеца од дана њеног оснивања донети подзаконски акт из члана 226. став 2. овог закона.

Дирекција ће у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона донети подзаконске акте из члана 18. став 4. и члана 180. став 3. овог закона.

Члан 288.

Прописи донети на основу Закона о унутрашњој пловидби („Службени гласник СРС” број 54/90 и „Службени гласник РС”, бр. 53/93–др. закон, 67/93–др. закон, 48/94–др. закон и 101/05–др. закон) и Закона о поморској и унутрашњој пловидби („Службени лист СРЈ”, бр. 12/98, 44/99, 74/99 и 73/00 и „Службени гласник РС”, бр. 85/05–др. закон и 101/05–др. закон), примењују се до доношења подзаконских прописа у складу са овим законом.

Правилник о начину полагања стручног испита за стицање звања чланова посаде трговачке морнарице („Службени гласник СРС”, број 29/83), Правилник о посебним здравственим условима које морају испуњавати лица овлашћена за вршење послова на пловним објектима трговачке морнарице („Службени гласник СРС”, бр. 23/83 и 27/83), Правилник о поморским и бродарским књижицама и дозволама за укрцавање („Службени лист СФРЈ”, број 13/81), Правилник о садржини, обрасцима и начину вођења бродских исправа и књига бродова трговачке морнарице Савезне Федеративне Републике Југославије („Службени лист СФРЈ”, бр.16/80 и 25/88 и „Службени лист СРЈ”, бр. 6/93), Правилник о звањима, условима за стицање звања и овлашћењима чланова посаде бродова унутрашње пловидбе трговачке морнарице Савезне Републике Југославије („Службени лист СФРЈ”, бр. 32/82, 30/83, 30/87 и „Службени лист СРЈ”, бр. 25/96) и Правилник о пловидби на унутрашњим пловним путевима („Службени лист СФРЈ”, број 79/91) примењују се до доношења одговарајућих подзаконских аката у складу са овим законом.

Прописи из ст. 1. и 2. овог члана примењују се уколико нису у супротности са одредбама овог закона.

Члан 289.

Даном ступања на снагу овог закона престају да важе:

1) Закон о унутрашњој пловидби („Службени гласник СРС”, број 54/90 и „Службени гласник РС”, бр. 53/93–др. закон, 67/93–др. закон, 48/94–др. закон и 101/05–др. закон), осим одредаба о превозу у унутрашњој пловидби и казних одредаба које се односе на превоз у унутрашњој пловидби и то: чл. 2. и 4. тач. 7), 8), 9), 10) и 11), чл. 44. до 53, члана 64. тач. 10), 11), 12) и 13), члана 66. тач. 10), 11) и 12), члана 67. и члана 69.

2) Одредбе чл. од 1. до 202. Закона о поморској и унутрашњој пловидби („Службени лист СРЈ”, бр. 12/98, 44/99, 74/99 и 73/00 и „Службени гласник РС”, бр. 85/05–др. закон и 101/05–др. закон), престају да важе одредбе које се односе на унутрашњу пловидбу, осим члана 50. став 2, чл. 51. и 52, а одредбе које се односе на поморску пловидбу остају на снази и то: чл. 1. до 9, члан 20, члан 26, члан 30, члан 36, члан 44, чл. 50. до 52, чл. 56. до 186. које се односе на поморску пловидбу, као и одредбе чл. 202. до 821. и чл. 835. до 1051. које се односе и на унутрашњу и на поморску пловидбу.

Члан 290.

Одредбе члана 41. став 4. и члана 43. став 4. овог закона примењиваће се од дана пријема Републике Србије у пуноправно чланство Европске уније, а одредбе члана 183. став 2. овог закона примењиваће се од 1. јануара 2013. године.

Члан 291.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.